Poštnina plačana v gotovini

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Številka 19
Leto VII

Posamezna številka po 2 Din

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/I. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal štev. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani štev. 15.393.

Ljubljana, 16. maja 1935

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Po materinskem dnevu

Bilo je ravno na dan materinskega dne, ko sem sedel v kavarni. Čeprav nimam navade, da bi prisluškoval tujim razgovorom, sem moral nehote slišati, kaj so govorili za bližnjo mizo. Debata je bila precej živahna; govorili so na glas, skoraj razburljivo, in razpravljali o zelo zanimivem in perečem sodobnem problemu.

Neka boljša gospa, najbrže mati, je imela prvo besedo. Govorila je o današnjem moškem in ženskem naraščaju, o nezaposlenosti duhovnih delavcev, o negotovosti služb in v zvezi z vsem tem o ženski enakopravnosti. Priznam: vesel sem bil, da sem mogel slišati njene nazore o življenju in o sedanjih zmedenih razmerah, ki navdajajo mlade ljudi in njihove starše s tolikimi skrbmi.

— Danes se še zmerom dosti govori o ženski emancipaciji, je pripovedovala gospa. Pišejo, da bi ženske morale imeti volilno pravico, in kaj vem, kaj še vse. Jaz pa samo to vem, da bi ženskam morali prepovedati državno službo. Zakaj? Zato, ker je danes toliko mladih ljudi, moških in žensk, ki se leta in leta mučijo na univerzi, za katere izdajo starši celo premoženje — zato da potem s strahom gledajo, kaj bo z njimi. Koliko jih je, ki ne morejo v službo, in še več tistih, ki ne smejo niti misliti nato, da bi si ustanovili lasten dom. Ženska bi morala ostati doma in skrbeti za gospodinjstvo možu in otrokom. Koliko moških bi potem lahko dobilo službo, koliko mladih ljudi bi prišlo do kruha!

Toda njena družba ni bila vsa tega mnenja. Tako je nastala živahna debata. Samo da ji na žalost nisem mogel dolgo slediti, ker je razgovor postal tišji.

Pozneje sem mnogo razmišljal o stališču te gospe. Najbrže ima tudi ona odrasle sinove in s skrbjo gleda v bodočnost. Najbrže je tudi njo mnogo stalo šolanje teh otrok in morda tudi oni zaman čakajo službe.

Materinski dan je posvečen spoštovanju do žená, ki so morale prestati mnogo trpljenja in skrbi in se marsičemu odreči na ljubo svojim otrokom. Ta dan ni samo velik dan za posameznika in rodbino, temveč je pomemben tudi za narod in človeštvo.

Toda praznik materinskega dne bi bil še mnogo lepši in slavnostnejši, če bi bile ta dan res vse matere srečne in bi mogle brez strahu gledati v bodočnost svojih otrok.

Osebno sem bil zmerom pristaš ženske enakopravnosti. Danes, v dobi vseobčne zmede pojmov in razmer, ko je tako malo možnosti za srečno rodbinsko življenje, pa mislim, da bi bilo treba nekateri pojem o ženski emancipaciji prilagoditi novim razmeram. Zakaj?

Ženski poklic je materinstvo, naloga moških pa skrb za družino. Na tem dvojem temelje rodbina, država in človeška družba.

Morda se bodo časi vendarle tako preobrnili, da bo ženska lahko dala slovo tovarni in pisarni in prepustila svoje mesto moškemu. Vzlic temu bi pa lahko ostala enakopravna moškemu, le da bi morala tisto skrb in ljubezen, ki jo danes posveča službi, obrniti svojemu možu, otrokom in gospodinjstvu. Takrat bi moški laže dobili službo, laže bi si ustvarili svoj dom in laže bi preskrbeli družino.

Kadar se bo to zgodilo, bo marsikatero dekle lahko mirneje razmišljalo o svojem bodočem možu in domu in otrocih, in marsikatera mati bo srečnejša in veselejša tisti edini dan, ki je njej posvečen. In vse to bi se dalo napraviti, ne da bi bil prizadet kogarkoli ponos, ne da bi se moški ne ženska čutila zapostavljena v svojih pravicah in dostojanstvu.

Haka.

Kadar se loči najbogatejša žena sveta...

Reno, paradiž za ameriške razporoke — Mestece, ki živi v izobilju in ne pozna krize... po zaslugi bogatih, zakona sitih ljudi

(qč) Hollywood, maja.

Iz Rena poročajo, da so 13. t. m. ločili Barbaro Hutton in kneza Mdivanija. Ločena kneginja se je še tisti dan poročila z danskim grofom Reventlovom in se odpeljala z njim na poročno potovanje v San Francisco.

V majhnem ameriškem mestecu v državi Nevadi je bilo nedavno spet vse živo. Mudila se je tam najbogatejša ženska sveta, lepa Barbara Hutton, kneginja Mdivani. Še nikdar v vsej svoji praksi odvetniki iz Rena, izvedenci v ločitvenih zadevah, niso imeli tako »težke« klientke.

Slika s poroke Barbare Huttonove in kneza Alekseja Mdivanija (na desni): podpis zakonske pogodbe pred pariškim sodnikom

Po vsem svetu, zlasti pa v Ameriki je znano, da so renski sodniki potegnili črte že pod tisoče in tisoče nesrečnih zakonov. Tam so se ločevale »zvezde« iz Hollywooda, odličniki iz vseh delov sveta in razvajeni otroci bogatih staršev, ki so se bili poročili kar tako za šalo in iz objestnosti. V Renu so vsem tem »revežem« vrnili svobodo.

Med vsemi ljubavnimi zgodbami je najbolj čudna ljubezen Barbare Hutton, dolarske krasotice, ki je svojemu možu prinesla v zakon cel kup milijonov, svojim prijateljem pa privoščila najsvečanejšo poroko, ki so jo kdaj videli.

Zgodilo se je to pred dvema letoma. Ko je postala Barbara Hutton polnoletna, so ji izplačali dediščino v znesku 800 milijonov dolarjev (40 milijard Din). Ves ta denar ji je zapustil njen ded, mož, ki je na Angleškem in v Ameriki ustanavljal bazare, v katerih so si ljudje kupovali in si še zdaj kupujejo vse po najnižji ceni.

Komaj je dopolnila mlada milijonarka 21. leto, se je že poročila s knezom Mdivanijem. Poročna darila, ki jih je prejela, so bila vprav kraljevska. A tudi ona sama ni skoparila: svojemu možu je kupila silno dragoceno pripravo za igranje pola, svojima pričama je podarila prekrasne briljante, pariškim revežem pa mnogo gotovine.

Za poročno svečanost je izdala več ko pol milijona frankov. Sicer pa ni čudno, saj je bilo na gostiji nič manj ko dva tisoč povabljencev. Palača, kjer se je vršila svečana pojedina, je bila tako razkošno urejena in razsvetljena, da bi ji ne našli primere na Jutrovem.

Takoj po poroki je zaupala Barbara Hutton svojim prijateljicam, da kar ne more doumeti svoje sreče. Zdaj pa, ko se je vrnila iz Rena, sodi menda o sreči malo drugače. Sreče si niti milijonar ne more kupiti.

*

V Renu je ostala Barbara Hutton šest tednov; tak rok je predpisan za redno ločitev zakona.

Prej so se lahko v Renu ločevali šele po trimesečnem bivanju v tem lepem mestecu. Leta 1931. so pa ta rok skrajšali na šest tednov. Računali so pravilno. Dotok »nesrečnežev« se je še bolj povečal. Njega dni so letno ločili komaj dva tisoč zakonov, zdaj pa že kar pet tisoč. Ločitvena ceremonija je silno kratka. V desetih minutah je vse končano. Torej: šest tednov prijetnega življenja in deset minut neprijetnega pričevanja pred sodnikom.

Najzanimivejša osebnost v Renu je kajpada sodni sluga. Mož se hvali, da je bil priča 30.000 zakonskim ločitvam. Govori zmerom v množini in zelo dostojanstveno, kakor da bi bila v njem poosebljena sodnija, sodniki z vsem mestom Renom vred. »Srečni smo, da je prišla kneginja k nam. Seveda bomo vse ukrenili, kar je v naših močeh, da ji bo prijetno pri nas in da bo ločitev potekla brez neprilik...«, tako se je hvalil ta možak.

*

Pred sodnijo stoje trije plohi, in navada je, da ločenci enega izmed teh plohov poljubljajo kadar so srečno opravili pri sodniku. Na teh plohih se vidi vse polno odtisov dražestnih ust v vseh mogočih rdečih odtenkih.

Razen tega so še druge stvari v navadi. Ločenci morajo na primer čez most, ki mu pravijo »Virginija«. Vreči morajo v reko svoje prstane. To je za revne meščane prava sreča. Zvečer jih gredo iskat in jih prodajajo zlatarjem.

Reno premore komaj petnajst tisoč prebivalcev, a vsi žive samo od ločitvene »industrije«. Na slehernem vogalu je bar ali pa igralnica. V teh igralnicah stavijo žene velike zneske, izgubljajo in dobivajo, kakor pač nanese. Seveda so vse te žene bogate in čakajo samo tega, da se srečno konča njihova ločitev pred sodiščem.

Po vsem mestu govore samo o ločitvah. V zasebnih hišah, na ulicah, v krčmah in kavarnah: povsod zagovarjajo ti eno, drugi drugo stranko.

*

Zanimiva je povest o ženi nekega bančnika. Ta mlada žena je razsipavala denar kar na debelo. Zapravila je možu vse imetje, ki si ga je v potu svojega obraza zaslužil na borzah. Seveda sta se zaradi tega prav pogosto hudo sporekla. Žena, občutljivo bitje, tega seveda ni mogla prenašati. Zato je lepega dne odnesla svojemu možu cel kup denarja in odpotovala v Reno, da bi se tam ločila. Tam je begala iz igralnice v bar, iz bara v igralnice, tako da je na koncu izgubila vse do poslednjega dolarja. Plačala ni ne sobe v hotelu, ne odvetnika. Hočeš nočeš je morala pisati svojemu možu in ga je za vse na svetu prosila, naj ji odpusti.

Mož je bil dober tepček; odpustil ji je in vse je bilo spet v redu.

*

Čeprav so ločitve v Renu prav preprosta zadeva, stanejo vendar ogromno denarja. Zgodi se, da odvetniki zahtevajo od imovitih klientov več sto tisoč dolarjev. Današnji dan je v znamenju krize tarifa padla na 50.000 dolarjev.

*

Kneginja Mdivanijeva je porabila v Renu ogromno denarja. Odvetnik ji je bržčas računal malo več ko 50.000 dolarjev... ker je bila pač kneginja. Najela si je celo vilo, in to tudi ne stane malo. Vselila se je v vilo zaradi tega, da bi je ne nadlegovali časnikarji, ki so ji bili itak vsak čas za petami, kjerkoli se je prikazala. Priletela je v Reno z zasebnim letalom. Na letališču jo je čakal cel kup odvetnikov, ki so ji vsi ponujali svoje usluge. Seveda v zameno za njen zveneč denar.

Po šestdesetdenskem bivanju v Renu je stopila Barbara Hatton pogumno pred sodnika in si priborila že čez nekaj minut svojo prostost. Ljubezenska zgodba, ki se je začela v Parizu v ozračju stare ruske cerkve, se je končala v tropskem podnebju države Nevade. Za Barbaro bo ostalo vse: poroka, Reno in ločitev samo bežna dogodivščina.

Usodna pojedina

Po srednjeveškem receptu: povabil ga je na večerjo in mu primešal strupa v jed, da bi podedoval po njem

(v i) London, maja

V deželi belega slona, v Siamu, se je zgodilo nekaj prav čudnega. Neki bogat mož se je hotel na pretkan način polastiti še večjega bogastva svojega soseda. Naš junak Dana-Aka prav gotovo ni nikoli ničesar slišal, ne bral o zavdavanjih v srednjem veku, stvar pa vendarle hudo spominja na grozotne drame srednjeveških zastrupljevalk.

Milijonar Pandaj je bil lepega dne prav presenečen, ko je prejel na izbranem papirju napisano vabilo na pojedino, ki jo je nameraval prirediti Dana-Aka o priliki nekega družinskega slavja. Pandaj je bil že dalje časa na smrt sprt z Danom-Akom, svojim nekdanjim družabnikom. Zato je mislil, da se hoče Dana-Aka z njim pobotati, in se je vabilu odzval.

Razkošna vila našega junaka je bila na moč sijajno razsvetljena; za bogato obloženo dolgo mizo sta sedela Dana-Aka in Pandaj sama. Gostitelj je začudenemu Pandaju povedal, da so vsi povabljeni gostje iz nerazumljivih mu vzrokov v zadnjem trenutku odpovedali. Pandaju se je seveda zdela zadeva nekoliko čudna, vendar si je dejal, da mu ne bo škodilo, če se po mili volji naje vsega, kar so mu strežniki ponujali z razkošno obloženih pladnjev.

Moža še nista prišla do sadja in slaščic, ko je nenadoma Dana-Aka zaprosil svojega gosta, naj vloži večji znesek v novo ustanovljeno velikopotezno podjetje, ki potrebuje zanj mnogo gotovine. Predlagal mu je, naj postane družabnik tega podejtja. Milijonar se je pa te ponudbe kar na kratko otresel. Kesneje nista spregovorila niti besedice o kupčiji. Hišni gospodar je pomignil slugom, ki so prinesli v srebrnih skodelicah najpikantnejše jedi iz kačjega mesa.

Dana-Aka je pazil na svojega gosta kakor mačka na miško. Opazil je, da je postal Pandaj nenadoma ves bled in da se je pričel tresti po vsem životu. Tedaj je potegnil Dana-Aka iz prsnega žepa neko listino, položil Pandaju desnico na ramo, mu pogledal globoko in zapovedovalno v oči in mu ukazal, naj takoj brez ugovora podpiše listino. Ne da bi se branil, je gost podpisal listino in se sesedel v globok naslonjač. Dana-Aka je takoj poklical dva zdravnika. Dejal jima je, da je Pandaj nenadoma omedlel. Zdravnika sta ga takoj odpeljala v rešilnem avtomobilu v njegovo stanovanje, toda vsa njuna spretnost ni mogla nenavadni obolelosti do živega. Dva dni je ležal Pandaj v omedlevici, potem je pa umrl, ne da bi zdravniška komisija mogla dognati vzrok njegove smrti.

Tri dni po milijonarjevem pogrebu se je zglasil Dana-Aka pri upravitelju Pandajevih posestev in podjetij ter mu predložil neko listino. V tej listini je milijonar v znak prijateljstva podaril

Se nadaljuje na 3. str.

Japonski otroci se klanjajo svojim junakom

Ko gredo japonski otroci v šolo, se klanjajo spomeniku svojih narodnih junakov Kutagave, Sakue in Enošita. Ti trije junaki so žrtvovali svoje življenje in spustili v zrak v kitajsko-japonski vojni neko kitajsko utrdbo. V znak narodne hvaležnosti so jim postavili spomenik. — Na naši sliki se vidijo mali Japončki, kako izkazujejo čast svojim narodnim junakom.

Z angleških manevrov

Usmiljenke strežejo v varnem zavetju žrtvam letalskega napada.

Fjodor Šaljapin

Sin preprostega čevljarja, že pred vojno stokratni milijonar, pod carjem prepričan monarhist, nekaj časa prijatelj boljševikov, premore danes več hiš in posestev in živi v izgnanstvu

(I-t) Pariz, maja.

Slavni ruski basist Fjodor Šaljapin je bil te dni nevarno bolan, vendar je najhujše že prestal.

Najslavnejši basist sveta je sin navadnega čevljarja. Ko je še kot mlad fant vlekel barke na Volgi, je spremljal svoje naporno delo z otožnim petjem, da je laže pozabil trpkost usode. To petje smo pozneje dobili na gramofonsko ploščo.

Nekoč ga je poslušal velebogat industrijec. Zdelo se mu je škoda fanta in ga je poslal k profesorju za petje. Z ena in dvajsetimi leti je že pel na petrograjski operi.

Njegova slava je rasla ko orkan. Leta 1913. je dobil za vsak nastop že 50 tisoč današnjih frankov (150 tisoč dinarjev).

Pred rusko revolucijo je premogel 125 milijonov frankov (tretjino milijarde v našem denarju).

*

Veliki pevski dar šaljapinu ni branil, da se ne bi ukvarjal s politiko. Toda njegovega prepričanja ni ravno odlikovala stalnost.

V dobi velikih nemirov na Ruskem v letih 1905—1907 se ni redko zgodilo, da je carjev solist Šaljapin stopil na čelo revolucionarjev in jih vodil po moskovskih ulicah, z mogočnim glasom pojoč rusko revolucionarno himno.

In vendar ga to ni motilo, da ne bi bil dve leti nato, ko je predsednik vlade Stolipin z železno roko napravil red, pel v cerjevi navzočnosti v petrograjski carski operi nacionalno himno »Bože carja hrani!«

Vzlic temu se je ob prevratu s svojim prijateljem Maksimom Gorkim pridružil boljševikom.

A pri Gorkem je bilo vsaj razumljivo: pesnik je moral pod carjem v izgnanstvo.

Umetniki imajo svojo logiko.

*

Sovjeti so zahtevali od Šaljapina, da ostane na Ruskem. Plačali so ga z blagom. Vsaka predstava mu je vrgla deset funtov kruha, pet funtov sladkorja, funt slanine, šest funtov krompirja. Šaljapin je moral prehraniti deset želodcev: ženo in devet otrok.

Vsem njegovim tovarišem se ni tako dobro godilo.

*

Leta 1921. se mu je posrečilo zapustiti Rusijo. Kmalu je bil tako bogat ko prej, toda ameriški polom leta 1909. ga je vnovič vrgel v bedo.

A ker si je ohranil svoj lepi glas, je kaj kmalu spet izplaval. Danes ima svojo hišo v Parizu, vilo v St. Jeanu-de-Luz, posestvo v Kaliforniji, stanovanje v Londonu in lepo posestvo v Kitzbühlu na Tirolskem.

Leta 1931. si je za vsak slučaj kupil palico zlata; shranjeno jo ima v neki kleti. *(»Gringoire«).*

Ko se Japonka poroči...

Na Japonskem prinese ženin doto v zakon — Kaj vse mora Japonka znati

(A-i) Tokio, aprila.

Že od nekdaj je znano, da v družinah na vzhodu pomeni deček vse, deklica pa skoraj nič. Toda to vendar ni čisto res. Seveda je zaradi potomstva in ohranitve družinskega imena potrebno, da je čim več moških otrok. Toda ko dosežejo na vzhodu otroci starost, v kateri je treba misliti na ženitev — in to je mnogo prej kakor v Evropi — je dekle mnogo več vredno kakor fant. Na Japonskem in na Kitajskem ne dobi nevesta dote, temveč ženin. Ženin mora darovati najrazličnejše stvari nevestini družini. Tudi denarja se ne branijo.

Zdi se, da je to neka zaostala navada iz časov, ko so možje še kupovali žene; torej nekakšna odkupnina.

Izobrazba

Za azijsko ženo ni lepota pogoj, pač pa mora biti poučena o vsem, kar sodi v gospodinjstvo. Zato se starši tudi mnogo bolj trudijo za vzgojo deklet. Sinovi meščanskih družin obiskujejo osnovne in še kakšne srednje šole, se učijo sabljanja, džiu-džitsa, a nič drugega. Hčere se pa morajo učiti vseh mogočih stvari. Vsa njihova mladost je samo učenje in priprava na blaženi zakonski stan.

Hišna opravila

Japonke so skromne ženske. Zlasti če so s kmetov. Zato si pa tudi skoraj vsaka meščanska gospodinja najame za majhen denar dekle, ki pere, šiva, kuha, pospravlja in čisti.

Kuhinja

Tudi Japončkova ljubezen »gre skozi želodec«; še bolj razvajen je kakor njegovi evropski tovariši. Japonci so sladkosnedeži. Nekateri poznavalci celo trde, da se Japonci samo zaradi tega tako težko privadijo tujine, ker se jim toži po dobri hrani.

Količkaj odličnejši Japonec mora imeti za obed jedi iz treh različnih kuhinj: iz evropske, domače in kitajske. Zlasti kitajsko Japonci zelo cenijo. Prav tako menda kakor rajhovci dunajsko. Seveda mora zaradi tega mlada ženica znati vse. Kuhati mora zdaj po tem, zdaj po onem načinu.

Speči mora kotlete in befsteake prav tako okusno, kakor mora znati pripraviti sirovo ribo s polivko ali pa vrag si ga vedi kako reč po pekinškem načinu.

Godba

V glasbenem oziru ne zaostajajo Japonci nič za nami. V vsaki boljši hiši imamo pri nas klavir, v vsaki japonski pa imajo »koto«, ležečo harfo, ki jo igrajo samo ženske. Vsaka Japonka mora znati brezhibno igrati na tem instrumentu.

Odličnejše deklice se morajo celo učiti pri dosluženih gejšah igranja na lutnjo, ki ima samo tri strune in velja za narodni instrument pri Japoncih. Seveda ne gre to brez petja. Vsako dekle mora znati plesati in se lepo vesti. Vsega tega jih navadijo stare gejše, razen tega jim pa še pokažejo, kako je treba streči gospodarju pri mizi in kako je na splošno ravnati z »gospodarjem stvarstva«.

Vrt

Vsi Japonci ljubijo cvetlice. Čim manjši je Japončev vrt, tem rajši ga ima. Njegova žena mora znati pritlikavo drevje obrezovati in ga tako škropiti, da se mu ne vidi, da je oškropljeno. Lepotično kamenje mora umivati tako, da se ne vidi, da je umito, vrtne sandale mora možu postaviti prav tja, kamor on stopi, ko prihaja iz hiše na vrt. Nega pritlikavih dreves, ki morajo zmerom ostati pritlikava, je posebna znanost. Tudi tega se mora Japonka naučiti.

Kako je treba oškropiti vrt, o tem so vrtnarji in japonski esteti napisali cele knjige. Tam je tudi natisnjeno, kdaj sme gospodinja pomesti odpadlo listje, in kdaj ga mora pustiti na kameniti poti. Tudi vse te knjige mora mlada Japonka prebrati.

Čajanka

Japonci so veliki uživalci, kar se tiče čajank in pripravljanja čaja sploh. Prav posebni predpisi so, kako mora biti naloženo oglje za kuhanje, kakšna mora biti posoda, kako velika, kakšne oblike. Saj ni redkost, da plača Japonec do deset tisoč jenov za tako preprosto lončeno posodico. Vsak prijem, drža, vse, vse je predpisano deklici ali ženi, ki pripravlja čaj. Prtič, s katerim obriše že itak do skrajnosti čisto čajno zdelico, mora biti bel ko sneg in zlikan, da se kar sveti. Bog ne zadeni, da bi gospodinja z nepravilno kretnjo ponudila gostu ali gospodarju skodelico s čajem, s čajem, ki je nekako svetlozelen, kakor špinačni odcedek. Vendar vsebuje vse dobrote, ki jih pričakuje najbolj razvajeni sladkosnedež od čaja.

Čaj pijo v majhnih paviljonih, komaj tolikšnih, da se zgnetejo gostje na prostoru, nič večjem od navadne mizne plošče. Po čaju se Japonec počuti najmanj tako srečnega in zadovoljnega kakor Evropec po sijajno izvajanem Beethovnovem koncertu. Japonka, ki vsega tega ne bi umela, ni vredna imena hčerke odlične družine.

Cvetlice

Sobe v japonskih stanovanjih so skoraj prazne. Mizo prineso šele takrat kadar jedo. Pernice razvijejo šele zvečer, omare imajo vzidane v stene. Zaradi tega je prav posebno važno vse tisto, kar krasi sobo. »Toko-no-ma« je za pedenj širok odrček iz žlahtnega lesa, ki stoje na njem dragocene porcelanaste ali kovinaste vaze s temi cvetovi v njih ali pa samo z eno zeleno vejico.

Tamkaj nikoli ne vtikajo rož v šopku v vazo, kakor smo vajeni mi. Na izprehodu odtrga gospodinja cvetočo vejico, ki ji po obliki prav posebno ugaja. Doma obrezuje in vpogiba vejico tako dolgo, da je taka, kakor si jo sama želi, ali bolje, da je taka, kakor veleva predpis. Nekateri se trdno oklepajo načela »trojice«, to se pravi, da mora moško vejico podpirati ženska, iz obeh pa mora segati še manjša »otroška«. To je simbolistična šola. Če je v vodi ločje z dvema ali tremi lističi vodne rože, morajo stati v prav predpisanem kotu, na rdečkasti javorjevi vejici pa mora viseti majhna vodna kapljica, v znak mladega jesenskega jutra. Ta šola je naturalistična.

Šola za neveste

Za neveste imajo kakšnih pet do šest različnih šol in eno mora nevesta obiskovati. Hudo nerodno je, če mož po poroki ugotovi, da je bodila žena v tako šolo, ki njegovi družini ni pri sreu.

Moderne Japonke

Moderne Japonke pravijo, da ne morejo vse te znanosti spraviti v svoje majhne glavice, zato so se rajše »emancipirale« po evropskem vzorcu. Japonci so že od pamtiveka vajeni udobnosti in ljubeznive postrežbe, zato menda s to modernizacijo niso nič kaj zadovoljni, a kaj hočejo! Tudi v Evropi smo se pred leti borili za tak ženski naraščaj, iz katerega bi naj vzrasle take dobre mamice, kakor so bile naše: ko smo pa videli, da z borbo z nežnim spolom nikamor ne pridemo, smo se lepo sprijaznili s tem in živimo časih bolj, časih manj zadovoljno. To vse čaka tudi še Japonce.

*

G. Bernard Shaw,

slavni irski zabavljač,

o raznih dobah človeškega življenja

Izvlečki iz intervjuja

(ro) London, aprila.

Najmučnejša doba v življenju moža se mi zde leta okoli 40. Dobro se še spomnim, da sem preživljal strašne trenutke, ko sem prišel v to starost. Večina mož je to prav tako okusila kakor jaz. S štiridesetimi leti človek ve, da ne bo nikoli več mlad, a vendar je še toliko mlad, da ga ta zavest boli.

Ta doba je strašna.

Med 40. in 50. moža ta zavest grize in z njo posledice, ki jih prinesejo leta. Pozneje, med 50 in 60, ga začne nadlegovati bolezen.

Človek postaja nadložen, stare kosti pokajo in odpovedujejo službo, čim bolj prihajajo leta. Še malo, pa bi človek mislil, da bo izpustil dušo.

In potem, po 60., potem pride vstajenje. Zdi se ti, kakor da bi bil napravil novo pogodbo z življenjem. Počutiš se dobro in brez skrbi, skoraj mladostno nepremišljen postaneš in vihrav. Prepričan si, da ti nobena reč ne more več do živega.

Z 80. leti začenjam čutiti znake utrujenosti. Sicer se še skušam držati pokonci, hodim s prožnim korakom itd., vendar si ne morem več prikrivati, da se staram.

Dejansko sem že lani v novembru umrl.

Prišel sem bil čisto na konec in čutil sem, da sem opravil. Mnogo sem takrat delal kakor po navadi, do poslednjega trenutka.

Za moj ugled bi bilo idealno, če bi mi bilo takrat srce nehalo utripati. Blesteč odhod bi bil to in vsakdo bi moral reči: »Kako imenitno je G. B. S. to napravil!«

Toda položili so me na posteljo, spal sem tri dni in čez štirinajst dni sem bil spet dober.

Mislim, da bi moral vsak moški, ki mnogo dela, ko doseže starost 38 let, leči za 15 mesecev. Zgodovina je polna imen ljudi, ki so umrli okoli štiridesetih, ki bi bili pa učakali še visoko starost, da so takrat ostali leto dni v postelji.

(»Sunday Chronicle«).

LISTEK „DRUŽINSKEGA TEDNIKA"

Iris in Lucija

Kratko poročilo o tej nerazumljivi selitvi duš pri 17letni Madžarki Iridi ste najbrže že brali v dnevnih časnikih. A ker je stvar tako nenavadna, skoraj bi rekli nadnaravna, se nam je zdelo vredno potruditi se, da si priskrbimo izčrpnejši članek neposredno iz vira. V naslednjem ga priobčujemo; povzeli smo ga iz budimpeštanskega lista »Az Est«.

Oseba, ki ji moramo brezpogojno verjeti, nam je pripovedovala o nenavadnem pripetljaju nekega dekleta iz odlične budimpeštanske družine. To dekle je pred dvema letoma zbolelo za špansko, in ko je vstala, ni imela več niti pojma o sebi in svojcih. Pozabila je svojega očeta in mater in se ima za čisto drugo, umišljeno žensko, ki je dotlej sploh poznala ni.

Ta nerazumljivi psihološki primer pa s tem še ni izčrpan. Tako na primer ima deklica šele sedemnajst let, sama pa trdi, da je stara štirideset. Dalje pravi, da je že 23 let poročena z nekim španskim delavcem iz Madrida in da mu je rodila nič manj ko štirinajst otrok!

Pa pridejo še drugi reči, še hujše. Tako je nesrečnica popolnoma pozabila svojo materinščino madžarščino in oba druga jezika, nemščino in francoščino, ki ju je prej perfektno obvladala. Odkar je okrevala po hripi, ne govori drugače kakor špansko, čeprav ni poprej znala niti besedice tega jezika. Pravi, da je vse dosedanje življenje prebila v Madridu (v resnici pa ni bila nikoli tam), da je po rodu Španka, in z vsemi podrobnostmi popisuje dogodke iz svoje preteklosti, ki jih ni v resnici nikdar doživela. Svojih staršev ne pozna več, tudi brata in sestre ne; med njimi živi že dve leti kakor tujka, ki jo je čudno naključje vrglo med docela neznane ji ljudi.

* * *

Ime ji je Iris Farczady. Njen oče, inženjer-kemik, ima lepo službo pri mestni občini v Budimpešti. Družina prebiva v elegantni vili v okolici prestolnice. Tam nam je tudi odprla petnajstletna Renata, sestra nesrečne Iride.

»Ah, zastran moje hčerke Iride ste prišli!« nas je nato sprejela gospa Farczadyjeva. »Na žalost je mrtva. Zapustila nas je avgusta 1933. Sam Bog vedi, kje je zdaj. Tista, ki jo imamo namestu nje, pravi da ji je Lucija ime in da je iz Madrida...«

Videč našo osuplost, se je bolestno nasmehnila:

»Ne, nisem ob pamet in tudi s spiritizmom se ne ukvarjam. Pozitivistična ženska sem, racionalistka, če hočete. Toda pred takimi dejstvi se moram tudi jaz ukloniti...

»Moja hči Iris je bila najboljša učenka na liceju; profesorji so ji spričo njene nadarjenosti prerokovali še blestečo bodočnost. V računstvu ji ni bil nihče kos, največje veselje je pa imela z učenjem jezikov.

»Skoraj dve leti bo že, ko se je nekega večera začutila zelo slabo; ležala je namreč že nekaj časa za hripo. Sedela sem zraven njene postelje, ko je začela na lepem kriliti z rokami, potlej je pa omahnila brez zavesti na blazine. Imela sem čisto določen občutek, da mi umira. Komaj da je še dihala, koj nato je pa začela dreveneti. Položila sem ji roko na srce; še je utripalo, čeprav komaj zaznavno.

»V takšnem stanju je ležala vso noč. Ko se je drugo jutro polagoma prebudila v življenje, nas ni več spoznala in ni vedela, kaj ji govorimo. Izražala se je v nekem tujem jeziku; videč da je ne razumemo, je vsa razdražena začela vpiti in ihteti. Le počasi smo ugenili, da govori španski — jezik, ki je bil Iridi španska vas. Govorila je o Madridu, omenjala nekega Pedra, sámo sebe je pa imela za Lucijo.

»Lucija ni imela z našo Irido drugega skupnega kakor zunanjost. Nekdanja Iris je bila vse pozabila, česar se je naučila; Lucija je preprosta ženska iz ljudstva, z zelo pomanjkljivim znanjem. Celo Iridina pisava, nekoč fina in izpisana, se je izpremenila: Lucija je neizobražena, piše okorno in njena pisava je neuka, otroška...«

* * *

Takrat je vstopila Iris Farczady. Ogovoril sem jo s tem imenom, ona me je pa takoj po špansko zavrnila in mi popravila napako: ime ji je gospa Lucija Altarez de Salvio in je žena Madridčana Pedra Salvia. Omožila se je, ko ji je bilo 17 let; njen mož je dninar. Skupaj sta živela 23 let in je imela z njim štirinajst otrok. Najmlajši je že od rojstva bolan; kostno tuberkulozo ima. Prebivali so v bornem in majhnem stanovanju z dvema sobama na številki 7 na Calleoscuri v Madridu. Pedro je hodil na delo.

Nekega večera v avgustu 1933 je Luciji iznenada postalo v Madridu slabo; morala je v posteljo. Komaj je dobro legla, je že izgubila zavest. Drugi dan se je prebudila tu, med temi vrlimi, a tujimi ji ljudmi, pri tej senjori, je rekla in pokazala na gospo Farczadyjevo, svojo mater.

Pri teh besedah je izginil njen dotedanji nasmeh in Iris-Lucija je udarila v jok ob misli na uboge otroke, ki so sirote morale ostati v Madridu. Skušali so jo potolažiti, kakor so vedeli in znali, in res se je počasi pomirila. Takrat sem jo začel izpraševati o njeni prošlosti. Vsa žareča mi je začela pripovedovati ganljivo zgodbo o svoji prvi deviški ljubezni z nekim slavnim toreadorjem; s srede arene in vpričo vseh gledalcev ji je vrgel uho, ki ga je odrezal premaganemu biku. O, kako rada bi se bila Lucija poročila z lepim bikoborcem! Toda njenim staršem je bil ljubši delavec Pedro, in tako se je poročila z njim.

Oprezno sem se obrnil h gospe Farczadyjevi.

»Ali ni bila vaša hči Iris nikoli na Španskem? Kaj res prej ni znala španščine?«

»Niti besedice!« je odgovorila mati tako odločno, da ni bil mogoč nikak dvom. »In vendar govori Lucija samo o španskih zadevah, govori samo po špansko, poje samo španske popevke in narodne pesmi. Nič na njej ne spominja več na našo nekdanjo Irido, toli tenkočutno, z izbranim nastopom in sámo zase — med tem ko je Lucija prava žena iz ljudstva z neopiljenim načinom govorjenja in brez sledu gosposkih manir...«

* * *

Na moje vprašanje mi je Lucija zaupala:

»Lahko si mislite, kako sem se začudila, ko sem se po svoji smrti v Madridu prebudila pri tej senjori in sem se prvič pogledala v zrcalu. Same sebe nisem več spoznala. Starikava, ovenela ženska, kakor sem bila — kako sem se mogla izpremeniti v mlado dekle? In kje so moje nekdanje črne oči!«

Obrnil sem se do mlade Renate, Iridine sestre. In povedala mi je:

»Mama ima prav. Ta oseba ni moja sestra Iris. Lucija je. Rada jo imam, res, a ne kakor sestre, temveč kakor prijateljico in nesrečnico. Ko se je prebudila med nami, ni znala več pisanja. Da bi jo laglje razumeli, smo jo skušali naučiti nemščine, ker je je znala nekaj besed. Dolgo je trajalo, preden se nas je malo privadila; toda morali smo jo neprestano obdržati v očeh, ker nam je vsak čas hotela zbežati in se vrniti k svojcem v Madrid. Potlej se nas je pa počasi vendarle privadila in kaže, da nas ima rada.«

* * *

Da jo malo razvedri, je gospa Farczady pisala neki Španki, ki je živela stalno v Budimpešti. Ko je prvič prišla k njim, jo je osupilo, kako čisto španščino govori Iris-Lucija, in sicer pravo madridsko narečje. S prečudno natančnostjo ji je popisala posamezne ulice španske prestolnice in nekatere tamkajšnje cerkve.

Posebno veselje ima Lucija s kuho španskih narodnih jedi, takih, kakor jih na Ogrskem sploh ne poznajo.

Iridin oče, g. Gerard Farczady, ki smo ga obiskali v njegovem uradu na magistratu, nam je vse potrdil, kar smo izvedeli pri njegovi ženi in mlajši hčeri. On je med vsemi še največji optimist; še zmerom upa, da se bo nekega dne Iridina duša spet vrnila v njeno telo. **(I-a)**

Kaj beremo in slišimo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

Blagoslov kraljevega jubileja

(C-o) London, maja.

Za kraljevske svečanosti v Londonu so računili, da bo prišlo od začetka maja pa do konca tega leta na Angleško okoli 350.000 ljudi iz kolonij in od drugod. Vsak obiskovalec bo pustil — tako računijo — na otokih povprečno po 40 funtov (10.000 Din). To bi tedaj vrglo okoli 14 milijonov funtov (3½ milijarde Din); od tega bi dobili londonski hoteli kakih 750 milijonov našega denarja.

V Londonu imajo kakih 5000 hotelov z 250.000 sobami, na vsem Angleškem je pa približno 100.000 hotelov. Če naj bodo kos tolikšnemu navalu gostov, bodo morali najeti precej pomožnega osebja; samo hotelska postrežba bo po proračunu zaslužila okoli 50.000 funtov na teden.

Na poti, koder je šel kraljevski izprevod, je kakih 200.000 oken. Če vzamemo, da so dobili stanovalci za vsako okno povprečno po 5 funtov (1250 Din), lahko presodimo, da bo padel milijon funtov samo za najemnino oken.

Ena sama ulica — Regent Street — je izdala 3000 funtov (750.000 Din) za zastave in cvetlice, 30.000 funtov (7,500.000 Din) pa za razsvetljavo. Slavnostna razsvetljava Londona v prazničnih dneh je stala okoli 200.000 funtov (50 milijonov Din). Samo za eno noč umetnega ognja so izdali 250 tisoč funtov (62 milijonov Din).

Tako bo dal kraljev jubilej britanskim delavcem vsega skup vsaj za 10 milijonov funtov (2½ milijarde dinarjev) čistega zaslužka.

(»Evening Standard«)

Patriotizem v praksi

(I-t) London, maja.

Morda veste, da se angleške bolnišnice vzdržujejo zgolj iz dobrodelnosti. Dobrodelna društva morajo zato kar prežati na razne bankete in večerje, zakaj tam je pač najlepša priložnost, da potrkajo na dobra srca bogatinov.

Prejšnji ponedeljek se je zbralo okoli sto petdeset oseb iz najodličnejših krogov v razkošnem hotelu »Savoyu« na proslavo kraljevega jubileja. Sredi večerje so potrkale dobrodelne dame. Spustili so jih noter — — ko so šle, so nesle s seboj 22.000 funtov (5 in pol milijona Din). Vsak gost je daroval povprečno po 25.000 dinarjev.

Pa se še čudimo, zakaj stoje Angleži tako visoko nad nami drugimi. Narod, ki ima v svojih bogatinih tak cvet srčne kulture, je m o r a l zavojevati svet! (Po »Gringoirju«)

Mož z medklici

(D-k) London, maja

V neki indijski državi se je sestal nov parlament. Vanj je prišel tudi neki mlad poslanec. Mož je mnogo bral poročila o sejah angleškega parlamenta, da bo vedel, kako bo tudi sam nastopil, kadar bo prišla vrsta nanj, da spusti kako govoranco. V teh poročilih so mu bili najbolj všeč medklici: »Čujmo! Čujmo!« in pripombe kakor »Živahni medklici« in podobno.

Indijskemu parlamentarcu se je pa pri tem pripetila majhna nesreča; mož je namreč mislil, da so ti vzkliki sestavni del govora. Prišel je težko pričakovani dan, ko je imel novo pečeni poslanec spustiti svoj deviški govor. In kdo popiše osuplost njegovih tovarišev, ko jame mladi govornik beliti svojo govoranco z vzkliki »Čujte! Čujte!«, skoraj po vsakem drugem stavku pa s pripombo: »Živahno pritrjevanje«.

To je šlo tako dolgo, dokler ni govornik ob koncu svojega govora s povzdignjenim glasom zavpil: »Porogljivo ploskanje na desnici in levici.«

Mladi mož je nemalo raztegnil obraz, ko je vsa dvorana udarila v homerski grohot.

Rusi ozdravljajo
duševno zaostale

(C-o) Radijska postaja v Rostovu na Donu (Sovjetska Rusija) je priredila 24. aprila t. l. ob 21.15 zanimivo predavanje o pomembnih poskusih, ki jih pravkar delajo v tem mestu.

Tako je profesor Bogoraz s kirurške klinike v Rostovu izvršil pri nekem 11 letnem duševno zaostalem dečku kaj čudno operacijo. Deček je bil umsko komaj tako razvit kakor triletni otrok. A namestu da bi mu bil ščitno žlezo vcepil na običajni način, mu jo je vsadil v krvni sistem; zvezal mu je namreč žlezne žilice z njegovimi krvnimi žilami. Tako je dosegel, da ni otrokov organizem vcepljene žleze absorbiral in v sebi prekvasil. In glej, žleza je ohranila vso svojo živost in učinek tudi ni izostal: preden je minilo 10 dni, se je deček popolnoma izpremenil. Postal je vesel in razigrane volje in vse kaže, da je podedovanega bebstva za zmerom ozdravljen.

Z drugim poskusom je profesor ozdravil nekega pritlikavca. To pot je šlo za neko 12 letno dekletce, ki je tako zaostalo z rastjo, da ni bilo večje od štiriletnega otroka. Takšno prenehanje rasti je dostikrat posledica pomanjkljivosti hipofizne žleze v možganski gmoti.

Po golem naključju so prav takrat, ko je prišla deklica v bolnišnico, pripeljali truplo nekega ravno umrlega 13 letnega dečka, da ga raztelesijo. Profesor Bogoraz je mrtvecu izrezal hipofizo in jo presadil na bolno dekletce. Tudi to pot je izvršil cepljenje neposredno v krvni obtok.

Po neki podobni operaciji pred pol leta je profesor že kmalu opazil, da je operiranka — šlo je za neko 15letno pritlikavko — zrasla za osem centimetrov. Operiral jo je še enkrat in deklica je vnovič zrasla, to pot za šest centimetrov.

Tragedija ptic-selivk

(I-e) London, maja

O hitrosti raznih ptic znanost ne ve še kaj prida. Profesor J. A. Thompson trdi, da lete krokarji s hitrostjo 50 kilometrov na uro, škorci pa do 75 kilometrov. Zlati deževniki so že preleteli 5200 km v 15 urah, to je s povprečno hitrostjo 345 km na uro! Skoraj prav tolikšno hitrost so ugotovili tudi pri ameriškem deževniku: saj so preleteli brez počitka do 4000 km s hitrostjo 300 km! Neki angleški pilot je hotel prehiteti lastovice, ko so se selile. Njegovo letalo je doseglo hitrost 250 km na uro, pa vendar ni moglo vjeti lastovic, čeprav se ptican ni videlo, da bi se posebno trudile.

Ko se ptice vračajo v tropah po tisoč in deset tisoč v britanske vode, so vse izstradane in obnemogle od dolgega leta. Ob slabem vremenu lete zelo nizko, ponoči jih pa privabljajo morski svetilniki. Ubožice se z vso hitrostjo zalete v okna svetilnikov in se ubijejo.

Tako pripoveduje čuvar svetilnika pri Skerryvoru:

»Na tisoče ptic-selivk je obletavalo svetilnik in se zaletavalo v kupolo in okna. Uboge živali je kakor zaklete vleklo k svetilniku. Večina jih je popadala na skalovje in se potolkla. Morje jih je odneslo, potem je pa vrglo njihovo trupelca na suho. Brez pretiravanja lahko rečem, da sem videl na tak način poginiti na deset tisoče ptic.«

V zadnjem času je dala britanska družba za zaščito živali napraviti okoli angleških svetilnikov grede, da se morejo ptice na njih odpočiti. Vsaka taka greda stane okoli 100 funtov (25.000 Din), k temu je pa treba prišteti še 20 funtov na leto za vzdrževanje. Ptice zasedejo te grede tako na gosto, da tiste, ki prepozno prilete, ne dobe nikjer več prostorčka.

Dognali so, da so ptican nevarni samo svetilniki z jarko belo svetlobo, svetilniki z rdečo lučjo jih pa ne primamljajo. (»Passing Show«)

Cena moža

(I-o) London, maja

Iranci (nekdanji Perzijci) imajo nekoliko drugačne pojme kakor mi zapadnjaki.

Ni še dolgo tega, ko je vročekrven iranski trgovec v prevneti debati ubil zastopnika neke ameriške družbe v Teheranu. Iranska sodišča pa menda nimajo ravno prevelikega spoštovanja do človeškega življenja; ob odila so ubijalca na manjšo zaporno kazen.

Umorjenčeva vdova se pa s tem ni zadovoljila; terjala je odškodnino. Zadeva se je dolgo zavlačevala. Šele ko je posredoval ameriški diplomatski zastopnik, je teheranska vlada odnehala in nakazala užaloščeni vdovi 50.000 dolarjev (2 in pol milijona Din).

A vdova? Kaže, da spada v pošteno sorto; izjavila je namreč, da se ji zdi odškodnina prevelika.

»Še za živega,« je pisala, »ni bil moj mož nikoli toliko vreden. Zato se zadovoljim s 30.000 dolarjev.«

(»Sunday Referee«)

Zgodba o 3 prašičkih

(C-o) Moskva, aprila

Neka kolhozovka iz Verhoslominskega v okrožju Krasnouralskem, je postala žrtev nezaslišanega ravnanja. Predsednik kolhoza (kmetijske zadruge) Lebedev in upravitelj prašičje farme Černih sta namreč prisilila kolhozovko Votinovo, da je morala dojiti tri prašičke — češ da se bodo potem dosti hitreje zredili. Pozneje sta se na krajevnem kongresu kolhozov s tem še ponašala.

Ko je prišla nezaslišana stvar do ušes državnemu tožilcu Volkovu, je dal Lebedeva in Černiha pri priči aretirati. (»Pravda«, Moskva)

Čudež poslednjih 2 pennyjev

(I-i) London, maja.

Gilbert Rumbold je bil mlad slikar brez zaslužba. Lačen in prezebajoč je taval po londonskih ulicah. V žepu je imel le še dva pennyja, premalo za prenočišče, premalo za večerjo.

Tedaj je stopil v neko uličo telefonsko celico, vrgel svoja poslednja dva pennyja v avtomat in poklical številko britanskega radia. Tuj, nebrižen glas mu je odgovoril. In Rumbold je zdajci začel z obupnim, razburjenim glasom:

»Pomagajte mi, od lakote umiram! Naučil sem se slikanja, pisati znam in precej dobro govorim. Dajte mi priliko, da spregovorim v radiu! Mogoče bodo potem čutili tisti, ki se jim dobro godi, kako je pri duši lačnemu in obupanemu človeku . . .«

Nekaj je bilo v neznančevem glasu, da je uradnik nehote prisluhnil.

»Pridite sem v studio,« mu je rekel.

In Rumbold je romal peš do palače britanske radijske družbe, se tam predstavil in gospode preprosil, da so mu dovolili predavanje v radiu. Poklicali so izvedenca in mu naročili, naj tisti večer posluša. Rumboldov

VIDIŠ GA, VELIKI DAN

majnik stopil je na plan.
Gora je ozelenela,
njiva žitje je spočela,
drevje v svatovski opravi
trosi cvetje po naravi.
Vsepovsod je mladoletje,
vsepovsod je vonj in cvetje.
Kdo bo dneve te prespal,
ne da bi se ves jim dal!
Srca svoja oklenimo,
mlaje z venci okrasimo,
Zdaj nam sije zlati čas,
zdaj nam poje velik glas!
Da popolno bo veselje,
izpolnjene slednje želje,
mizo s prtom pogrnimo,
nanj »Jajnine« postavimo.
Ko bo v skledah jed duhtela,
vsa družina bo vesela.

moškopolni in prijetni glas je napravil nanj globok vtis. Takega moža bi potrebovali, da!

Drugi dan je Rumbold podpisal pogodbo z britansko radijsko družbo. Dobil je plačo, kakor se je še v sanjah ni nadejal.

Temeljito poročanje

(C-o) Pariz, maja

Pred kratkim so v Bruslju odprli svetovno razstavo. Svečanost je opravil belgijski kraljevski par. Časniki so o njej poročali na dolgo in široko. Ni je bilo reči, ki bi jo bili prezrli. Nekatere so videli celo kar pretemeljito in so jih tako tudi popisali. Dokaz naslednja kratka izvlečka iz dveh največjih pariških večernikov (oba se tiskata v več ko ¾ milijona izvodov):

»I n t r a n s i g e a n t«:

Kralj je prišel v uniformi vrhovnega poveljnika belgijske vojske. Kraljica je imela toaleto iz biserno sivega krepa, obrobljeno s sivim činčilskim krznom. Mala princesa je bila v višnjevem velurju.

»P a r i s - S o i r«:

Kralj Leopold je bil oblečen v bojno častniško uniformo. Kraljica Astrid je bila zelo elegantna; prišla je v toaleti iz biserno sivega organdija. Princesa Charlotte je imela pa svetlo zeleno oblekco iz celega.

Čuden voziček

(C-o) London, maja

V »Daily-Heraldu«, organu angleške delavske stranke, beremo:

Neki nemški narodni socialist bi bil rad imel otroški voziček za svojega najmlajšega, in je prosil nekega prijatelja, naj mu ga iztihotapi iz tovarne, kjer je delal. Prijatelj mu je ustregel; da ga ne bi zalotili, je pa voziček poprej razložil v sestavne dele in mu ga prinesel takega.

»Nu, kako si zadovoljen s svojim otroškim vozičkom?« je vprašal o priložnosti svojega prijatelja v Hitlerju.

»Hm, nekaj čudnega je pri tej zadevi. Vselej, kadar skušam voziček sestaviti, pride na dan strojna puška.«

Banka Baruch

11, Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luxemburg: št. 5967, Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

»Mila« sodba

(I-o) Kjöbenhavn, maja

V Berlinu so obsodili nekega tramvajskega izprevodnika na poldrugo leto zapora samo zato, ker ni pri priči, še preden je utegnil do konca prebrati, raztrgal nekega protihitlerjevskega letaka.

Nesrečni izprevodnik se je nekega jutra odpravljal z doma, ko je zagledal, kako moli neki papir iz njegovega poštnega nabiralnika. Ker se mu je mudilo v službo, ga ni utegnil prebrati, zato ga je spravil v denarnico. Zvečer je hotel v restoranu plačati večerjo; potegnil je iz žepa denarnico, tedaj mu je pa usodni letak padel na tla. Neki gospod pri sosednji mizi, član tajne državne policije, je papir pobral in ga radovedno preletel. Videč, kaj je našel, je dal izprevodnika pri priči aretirati.

Sodišče poudarja v razsodbi, da je obtoženca zato tako »milo« obsodilo, ker je upoštevalo, da doslej še nikdar ni bil kaznovan, pa tudi zato, ker se je v svetovni vojni tako junaško boril.

(»Politiken«)

Tisk proti radiu

(C-o) London, maja.

Bralci španskih časnikov so pred kratkim vsi osupli ugotovili, da nikjer ne morejo najti radijskih programov, naj listajo kolikor hočejo.

In res: noben časopis ni več priobčeval teh programov. Zakaj ne? Iz protesta proti radijskim družbam, ker so prinašale preveč oglasov in tako časnikom »odjedale« kruh — tisti kruh, ki so še pred nekaj leti imeli listi tako rekoč nanj monopol.

Španska vlada je bila izdala zakon, da nobena radijska postaja ne sme oddajati reklame več kakor samo 5 minut vsako uro programa. Da, ko bi se radijske postaje tega držale! Pa se niso. Zato so se lastništva listov čutila prizadeta v svojem življenskem živcu in so organizirala proti radiu ne glede na politično barvo in svetovni nazor pravi pravcat bojkot, vrhu tega so pa še ovadila radijske postaje prometnemu ministrstvu.

Te dni so se pogrešani programi v španskih dnevnikih na novo pojavili: kaže, da sta se obe stranki pobotali.

(»World Radio«)

»Kukavičji« dvoboj

(I-l) Lodz, maja.

»Kukavičji« dvoboj je posebna vrsta dvoboja, kakor je bil prejšnje čase posebno na Poljskem v navadi. Vrši se takole: oba dvobojevalca stopita v popolnoma temni sobi drug drugemu nasproti. Nato eden od njiju zavpije »Kukuk«, drugi pa sproži. Dvoboj traja po navadi tako dolgo, dokler eden od obeh ne obleži mrtev.

V Lodzu se je pred kratkim vršil tak dvoboj; bil je posledica zakonske iznevere. Policist Jan Stefanick je živel v srečnem zakonu s svojo mlado ženo. Pri njima je stanoval tudi neki Stefanickov prijatelj, prav tako policist: Pavel Wawrzonowski mu je bilo ime.

Nekega dne se je Stefanick vrnil malo prej iz službe kakor po navadi — in zagledal svojo ženo v prijateljevem objemu. Pri priči je pozval svojega tekmeca na dvoboj, in sicer prav na »kukavičjega«. Wawrzonowski se je oblekel in stopil s Stefanickom v sosednjo sobo; osleparjeni mož je sam spustil zastore, tako da je vladala v sobi egiptska tema.

Takrat se je že zaslišal iz nekega kota »Kukuk!« in prihodnji mah sta počila dva strela. Wawrzonowski je dobil dve smrtnonevarni rani, toda duelanta še nista odnehala. Spet sta počila dva strela, potem je bilo pa vse tiho. Ko so vlomili v sobo, so našli oba moža mrtva.

Stefanickova žena je pa ta čas čakala v sosednji sobi, kako se bo dvoboj končal...

Transfuzija krvi — pri psih

(C-o) Basel, maja

V Londonu so pravkar odprli dispanzer — za bolne pse. V tej pasji bolnišnici ranjenim živalim tudi transfundirajo kri. Psi-darovalci morajo biti noč in dan pripravljeni, da rešijo s svojo krvjo življenje svojim ranjenim in obolelim tovarišem.

Dispanzer je ustanovilo londonsko društvo za zaščito živali.

Drugod pa še za ljudi primanjkuje bolnišnic... (Po »Basler Nachrichten«)

Zdravnik in njegova stroka

»Strašno trpim, gospod doktor! Ubijte me!...«

»Ne bojte se, dete! Saj poznam svojo stroko!... (»Le Rire«)

Romar s križem

(D-k) Pariz, maja

Po Francoskem hodi že nekaj časa romar, ki si je po zgledu Odrešenika pri pasijonu oprtal križ na ramo. Mož je ime Johannes Müller in je doma iz Rosenheima na Bavarskem.

To njegovo romanje ni prvo te vrste. Že leta 1933. si je dal mož stesati 16 kil težak križ in se odpravil z njim peš v Rim, od ondod pa čez morje v Palestino. Trdil je namreč, da je imel v sanjah prikazen, ki mu je zapovedala križev pot. V sveti deželi je romar takrat odšel na goro Tabor in tamkaj zasadil svoj križ.

Zdaj roma mož že v drugo, samo z lažjim križem; prvi mu je bil pretežak.

Usodni ekvatorski krst

(I-l) London maja

Na krovu tovornega parnika »Glory of Birmingham«, ki je plul iz Londona v Bahio v Braziliji, so hoteli na nekem mornariču izvršiti tradicionalni »ekvatorski krst«. Mornariča so vsega prepleskali z oljnato barvo, potem so ga pa vteknili v velik sod vode in ga niso pustili ven.

Ko so mornariča čez štiri (!)minute potegnili iz vode, se je bil siromak že utopil.

Pomorske oblasti v Bahiji so uvedle strogo preiskavo.

Izvir od Boga

(ro) Na Japonskem uče, da izvira mikado (japonski cesar) od Boga. Zadnje čase so se pa začeli nekateri prosvetljenci puntati zoper to trditev. Posebno vseučiliški profesor Minodo odločno zavrača pravoverni nauk, češ da je tudi mikado organsko navaden človek.

Iz tega se je razvila vroča debata in je začela zavzemati čedalje širši obseg. Ondan so poklicali uporniškega profesorja pred glavnega državnega tožilca in ga pozvali, da prekliče svojo tezo. Če pa ne bo hotel priznati uradne teorije o božjem izviru mikada, misli vlada razglasiti poseben odlok; v njem ga bo svečano odstavila kot vseučiliškega profesorja in izključila iz univerzitetnega zbora.

(»Newyork Times«)

Usodna pojedina

Nadaljevanje s 1. strani

Danu-Aku večji del svojih obširnih posestev, dve hiši in veliko vsoto gotovine. Upravitelj je izročil darovalno listino dvema sorodnikoma v presojo, ta dva sta pa ugotovila, da je vse v najlepšem redu in da je odsihdob Dana-Aka pravi in edini lastnik pokojnikovega imetja.

Toda niso še na grobu postavili kamna, ko je lepega dne obiskal milijonarjevega sina neki mož, ki se mu je predstavil za kuharja iz Akove vile. Dejal je, da ga hudo vest peče in da je zato prišel k njemu. Povedal mu je, da je Dana-Aka zastrupil starega Pandaja. Vse slaščice je moral kuhar pripraviti po nekih čarobnih receptih in primešati jedem kačji strup, ki omrtviči človeku organe, ne da bi se to dalo zdravniško ali kemično dokazati. H koncu je priznal, da se odkritosrčno kesa svojega grdega dejanja in da je pripravljen sprejeti zanj zasluženo kazen.

Pol ure kesneje je obkolila brigada stražnikov vilo Dana-Ake. Moža pa niso več dobili živega v roke. Še preden so stražniki vdrli v njegov salon, si je mož sodil sam. Ustrelil se je v sence, ko je opazil, da je njegov zločin prišel na dan.

Izvrsten je Dr. OETKER-ja glas, prodrl je v najmanjšo gorsko vas!

Za god in praznik mati dobro ve, otroci se Dr. OETKER-jevih kolačev veselel

Deklica se smehlja

Francoski napisal Georges Barbarin

Gospodična Sissy je bila sirota brez staršev in ni veljala za lepotico. Imela je samo lepe zobe, valovite plave lase in velike sinje oči.

Čeprav je bila že v pet in dvajsetem letu, je ni še nikdo zasnubil; nekaj ji je manjkalo, menda tisto, kar moške privlačuje kakor luč ob večerih metulje.

Simpatija je kakor limanica, ki te zadrži, čeprav se je le lahno in mimogrede dotakneš. Spoštovanje je pa kakor loščilo, ki zdrsneš ob njem.

Gospodična Sissy se sicer ni mogla priložavati nad usodo. Stanovala je v čedni sobici in je imela prav sijajno službo. Že cela štiri leta je bila blagajničarka v hotelu »Metropolis«.

Sredi velikega hotelskega predsobja je sedela v lični stekleni kletki. Vsakdo jo je lahko opazoval od vseh strani.

Morda je bilo prav to krivo, da je ni nihče prav ogledal, vsaj tako ne, kakor bi si bila ona želela.

Blagajničarko je potreboval vsakdo; gospodične Sissy nihče.

»Račun za sobo 32!«

»Dve trabuki in škatlico egiptovskih...«

»Drobiž prosim... tisoč šilingov mi menjajte... pet sto dolarjev... dva tisoč peset...«

Naša gospodična je knjižila, menjavala, telefonirala in žigosala. Okrog nje je bil vrvež; vse je tekalo sem in tja. Kadar je le utegnila, je prebirala kakšen poceni roman, zakaj globljega branja pač ni mogla prebaviti med delom.

Mednarodni gostje so prihajali in odhajali, ne da bi bili sploh opazili, da sedi tam sredi velikega predsobja v lepi stekleni kletki gospodična Sissy. Menjavali so se dolgi sloki Angleži, bakrenorjavi Azijci, oljčnorjavi Južni Američani in svetlordeči Yankeji. S časom se je gospodična Sissy vsemu temu tako privadila, da že sama nikogar več opazila ni, niti tistih ne, ki so k njej prihajali. Videla je samo njihove roke, prstane na ozkih ali rejenih prstih, debele listnice; gostje pa spet niso videli ničesar drugega kakor registrirno blagajno in majhno gumasto blazinico, na katero je metala drobiž.

*

Nekega dne se je gospodična Sissy zmotila. Vrnila je neki Američanki sto šilingov premalo. Dama je denar spravila v torbico, ne da bi ga bila preštela. Gospodična Sissy je pogrešek takoj opazila, vendar dame že ni bilo nikjer več. Zvečer ko je sklenila blagajno, je odnesla Mrs. Smithsonovi denar nazaj. Američanka se je začudila in se deklici prav prisrčno zahvalila. Dejala ji je:

»Všeč bi mi bilo, če pridete k meni v sobo na čaj.«

»Prav rada,« je odgovorila Sissy. »Saj me tako nihče ne pričakuje.«

Američanka ni bila več mlada, a z njenega obraza je sijala brezmejna dobrota. Povabila je dekleco, naj sede na udoben stol, sama ji je pa sedla nasproti:

»Nekdo nas zmeraj pričakuje...« je dejala.

Gospodična Sissy je zavzdihnila in nejeverno zamajala z glavo, toda Američanka je hitro dokončala svojo misel:

»Prav gotovo, gospodična. Menda ne odprete oči dovolj... Morda ste s svojo domišljijo preskopi... Vsaka misel, nasibo slaba ali dobra, se vrača; vrne se slaba ali dobra. Nikoli ne žanjemo drugega, kakor to kar smo sejali. Povejte mi, gospodična, česa si prav za prav želite?«

»Nerodno mi je, gospa, o tem govoriti,« je odvrnila Sissy zmedeno. »Razkošje, ki me tu obdaja, me dolgočasi. Hotela bi moža, hotela bi imeti hišo, rada bi sprejemala goste in se vozila v avtomobilu...«

»Nu, ali ste sploh že kdaj kaj poskusili, da se vam to posreči?«

»Ničesar!«

»Zaupala vam bom veliko skrivnost. Kadar se smejite, draga gospodična, so vaše oči mnogo večje in ves obraz vam sije. Zmerom bi se morali smejati, zmerom bi morali biti dobre volje. Če vas kaj ujezi, odženite grdo misel; pri lepih stvareh se pa ustavljajte. Zadovoljnost je kakor lučka, ki jo prižgete. Vse okoli vas postane svetlo, verjemite mi, otrok moj. V tem je ključ, v tem je skrivnost. Nihče ni grd, kdor se smeje.«

*

Takoj drugo jutro je gospodična Sissy ubogala Američanko. Počasi kor led spomladi. Vse je postalo boljše in lepše. Vratar ni več godel v svojo brado, postrežniki dvigala niso več dremali, tekači niso bili več tako razposajeni. Plačilni natakar ni bil več tako trd in okoren kakor njegova srajca pri fraku. Zgodilo se je celo, da mu je zaigral na obrazu lahen smehljaj in da so se mu utrnili prijazni bleski v očeh.

Hotelski gostje so se s časom privadili na novo lice gospodične Sissy. Prosili so jo za marsikatero uslugo, česar dotlej niso nikoli storili, in osebje ji je v prostih urah zaupalo marsikatero skrivnost.

Moške nič bolj ne privlačuje kakor prijazen ženski nasmeh. Vsi ki so videli gospodično Sissy, kako se smeje, so čutili neko toploto, kakor bi solnce posijalo.

*

Prihodnjo zimo se je vrnila Mrs. Smithson. Ogledala si je radovedno mlado dekletce v stekleni kletki in ji čestitala.

»V Newyorku mi je neki star prijatelj pripovedoval...«

Gospodična Sissy je zardela:

»Nemara mister Barklay? Že pet tednov ga nisem videla.«

Mrs. Smithson se je nasmehnila:

»Barklay je pravi original... Nikoli ni imel namena ženiti se, zakaj dejal je, da je trgovina najboljša žena. Toda Barklay v zadnjem času zanemarja kupčije; od kar je namreč zaljubljen v neko mlado blagajničarko...«

Gospodična Sissy je zardela tja do ušes.

»Vzeti vas hoče za ženo, in precej, sicer ne pride nikoli več v Evropo...«

Toliko da ji ni zastal utrip srca:

»Saj je vendar...« je dahnila Sissy. »Saj je Barklay vendar milijonar.«

»Prava reč,« jo je zavrnila Američanka, »tistih njegovih piškavih deset milijonov!...«

»Nikoli nisem niti sanjala o tem; še zdaj ne morem verjeti, da bi me res hotel za ženo.«

»Saj ne bo vas, vaš ljubeznivi nasmeh bo. Meni je naročil, da naj se pomenim z vami. Torej da ali ne?«

Gospodična Sissy je dehnila:

»Da!«

»V redu. Zdaj mi pa prosim naročite šampanjec v sobo številko 38 in mi dajte blanket za brzojavko.« (B-i*)

Učenje jezikov s filmom

je nova metoda, ki so jo začeli preizkušati v nekaterih berlinskih šolah. Lekcije v tujem jeziku, opremljene z živimi slikami na platnu, dajejo učencem v poltemnem prostoru. To učinkuje na dijake zelo sugestivno, tako da si laže zapomnijo, razen tega jih pa film sam tudi zanima. — Pravijo, da je ta metoda najboljši način za učenje jezikov, kar jih do zdaj poznamo, in da prekaša celo znamenito gramofonsko metodo.

Bluza je moderna

Plisirana bluza

Bluze so raznovrstne. Kostim je vodilen v letošnji spomladi, in h kostumu je bluza neobhodno potrebna.

Krojimo jo iz lahkih in težjih snovi, naj si bo v obliki telovnika, ki se spredaj zapenja, naj si bo po kroju prejšnjih bluz, ki jih zataknemo za krilo. Muselinaste bluze so prav priljubljene. Pogosto so okrašene s plisiranimi vložki. Jersey, laneni blagovi in taft so tudi zelo priporočljivi za

Moderna bluza za popoldne

bluze. Modna zahteva je taka, da mora vsaka dama imeti najmanj dve ali tri bluze h kostumu; saj kostum pridobi lepoto šele tedaj, če ga poživimo z elegantno bluzo.

Bluze za svečanejše prilike drapiramo s prav visoko spetimi ovratniki, često pa pri vratu zaključimo bluzo s širokim trakom, ki ga zvežemo v pentljo.

Največja novost so pa bluze, ki jim Francozi pravijo »solnčna kopel«. Nič

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

hrbta nimajo in so okoli pasu zvezane le z ozkim pasom. Ramena morajo biti na vsak način popolnoma gola. Videli smo že take bluze lani v kopališčih.

Barve tkanin so: temnomodra, črna, rjava in temnozelena, nosimo jih pa

Bluza-telovnik za zvečer

k svetlim kostumom, torej k sivim, bledozelenim ali bežastim. K kostumu temnejše barve oblečemo bluze iz motnih krepov ali pa običajne bluze iz finega platna, celo čipkaste vidimo prav pogosto.

*

„Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati"! kdor jih pokusi, trdi vsaki.

Angela in Zuelma

Madžarski napisal Arpad Berczik

Ljubil sem Angelo nad vse in tudi ona je delila moja čuvstva iz vsega srca. Le to je bilo, da sva se dostikrat zaradi le prenepomembnih malenkosti sporekla.

Pričakoval sem, da bo Angela odnehala. Pa ni.

Ta svojeglavost je žalila mojo ničemurnost. Sklenil sem jo prestrašiti in sem začel govoriti o slovesu in o tem, da greva narazen. Ona se pa ni prav nič ustrašila. Najbrže je mislila, da ne bom imel toliko moči, da bi se odtrgal od nje, ker so bili njeni lasje tako prečudno kodrasti, pogled iz njenih krotkih oči tako očarljiv in so njene ročice tako izzivale k poljubu. Le kako domišljave so te ženske! Toda moški jim mora dokazati, da je močnejši.

Stal sem že na pragu, ko sem rekel: »Angela, nič več se ne bova videla.«

»Zakaj ne?«

»Ker nimaš srca.«

»Zakaj ne bi imela srca?«

»Ker ne poznaš solz! Tak človek tudi srca nima — zapomni si to!« S temi besedami sem šel.

Toda na stopnicah me je dohitela sobarica in me prosila, naj pridem nazaj, češ da bi mi gospodična rada nekaj povedala. Premišljal sem: Kaj je pametnejše? Da grem — in se jutri spet vrnem, ko se bo oboževano dekle nekoliko uneslo in se bo nemara vendarle odločila, da potoči na grob najine ljubezni nekaj solzâ?... Ali pa, da se vrnem s sobarico?

V načelu se mi je zdela prva pravilnejša... a čemu so nam neki načela? Zlasti nasproti ženskam? Kvečjemu za to, da jih prekršimo.

»Tak si se le vrnil!« me je smehljaje se sprejela Angela.

»Samo zato, da ti povem...«

»Da ne moreš več nazaj!« Zasmejala se je in njeni beli zobje so se mi zalesketali nasproti.

Srdito sem zacepetal z nogo in hotel spet iti. Ona me je pa nežno prijela za roko.

»Sedi v tale naslanjač in poslušaj zgodbo o lepi Zuelmi, ženi, ki ni znala jokati.«

*

Perzijski šah je nekoč modroval z vrhovnim ulemo o posvetnih rečeh in o ženskah. Pri tej priliki je izustil pripombo: »Slaboten kakor ženska!«

Vrhovni ulema je ugovarjal: »Ženska je dostikrat močnejša od moškega.«

»Kako more biti bitje, ki se joče za vsako malenkost, močnejše?«

»Vzvišeni šah! Samo poskusi spraviti v jok lepo Zuelmo, Almansorjevo ženo!... Če se ti posreči, se vdam.«

Drugi dan sta morala Zuelma in Almansor pred šaha.

»Ali ljubiš svojega moža?« je vprašal šah.

»Obožujem ga. Lahko bi imel sto žena, pa jih nima. Jaz sem njegova edina, kajti tudi on mene ljubi.«

Zuelma je ljubeče pogledala svojega moža. Almansor je odvrnil njen pogled z iskrečimi se očmi.

»Če svojega moža tako zelo osrečuješ, pokaži, ali moreš osrečiti tudi vladarja vseh Perzijcev!«

Ne Zuelma ne Almansor nista šaha razumela. Toda kmalu sta imela spoznati zmisel njegovih besed. Na njegov migljaj je prišel pod vodstvom vrhovnega evnuha v dvorano oddelek oboroženccev, da odpelje Zuelmo v harem.

Almansor je padel jokaje pred šahom na kolena. Toda Zuelma ga je potolažila:

»Ne boj se, ljubi! Ostala bom tvoja! Nikoli ne bom pripadala drugemu!«

Razločne in odločne so bile njene besede... in ni je bilo solze v njenih očeh. Vrhovni ulema je zmagoslavno pogledal šaha. Le-ta mu je pa zašepetal:

»Bomo videli, kako dolgo bo vzdržala!«

Niso odpeljali Zuelme v harem, temveč so prinesli pred šaha njenega edinega sinčka, ki je bil ravno shodil.

Prestrašen je vprašal Almansor: »Kaj hočete z mojim otrokom?«

»Moj priprošnjik naj bo pri svoji materi,« je rekel šah, »ko noče uslišati vsemogočnega vladarja vseh Perzijcev. Pridi, mali! Kaj ne da boš prosil svojo mater, da mi podari svojo ljubezen? Zakaj če tega ne stori, se bo tvoja lepa kodrasta glavica zakotalila v prah...«

»Mogočni gospodar, tega ne boš storil!« je odgovorila vsa tresoč se Zuelma. »Velika je tvoja moč, toda še večje je tvoje srce...«

»A največja je moja ljubezen do tebe!«

Zuelma se ni vdala. Ona pripada svojemu možu — njemu edinemu.

»Odpeljite torej očeta in sina na morišče!«

Rabljevi hlapci so odvedli oba. Zuelma je strmela za njima, strta na duši in na telesu... Toda v njenih očeh ni bilo solze, in že se je zdelo vrhovnemu ulemi, da je zmagal.

»Ali se vdaš, vzviseni gospodar?« je vprašal tiho šaha.

»Še ne, prijatelj, še malo počakajva!«

Zuelma se je omamljena opotekla ven.

»Počakaj še, lepa Zuelma... Glej, kako ju bodo usmrtili...«

»Samo tega ne... Samo tega ne!«

»Moraš!«

Zuelma se je vzravnala.

»Prav! Moj mož in moj sin bosta za mojo čast brez strahu žrtvovala svoje življenje.«

»Vrla žena si! Bodita srečna,« je odgovoril šah. Na njegov migljaj so se odprla vrata. Almansor je planil s svojim sinčkom noter in padel ženi okoli vratu.

Takrat je Zuelma od veselja zavpila in ihte omahnila svojemu možu v objem. Solze so lile iz njenih oči — solze veselja.

»Vzvišeni gospod, priznam se premaganega! Res je, bolje poznaš ženske kakor jaz!« je rekel vrhovni ulema.

*

Angela me je vprašujoče pogledala, pol ganjena, pol smehljajoča se.

»Nu, dragi... kako ti je pravljica všeč? Ali jo boš pač znal izkoristiti?«

»Pravljica mi je od sile všeč...« Presunjen sem jo prijel za drobno ročico in jo pokril z neštetimi strastnimi poljubi. »Obožujem te!«

Ko sem jo pogledal, je žarel Angeli obraz od sreče in solza se je lesketala v njenih očeh: Zuelmina solza veselja! (gi)

Svetovni rekordi

(zk) Pariz, maja

»Chronique du transport« je sestavila tale pregled hitrostnih rekordov novejšega časa:

1650: Poštni voz »Grand électeur« 7 km na uro.

1730: Poštni voz Berlin—Potsdam 10 km na uro.

1830: Ekspresni voz Pariz—Orléans 16 km na uro.

1835: Železnica Nürnberg—Fürth 30 km na uro.

1882: Bliskovni vlak Pariz—Dunaj 63 km na uro.

1933: »Leteči Hamburžan« 140 km na uro.

1934: Motorni vlak Bugatti 194 km na uro.

1934: Letalec Angelo 709·2 km na uro.

1935: Campbell v dirkaškem avtomobilu 445 km na uro.

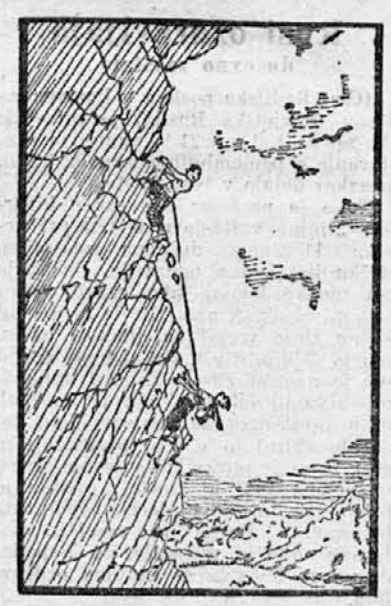

Umestno vprašanje

»Kakšen je hotel, kjer si se nastanil?«

»Strašen — brez dvigala!«

(»Passing Show«)

NAŠI BRALCI PIŠEJO

Dopisi iz vrst naših naročnikov in bralcev in naši odgovori

Tiste cenj. bralce in prijatelje, ki tega natečaja še ne poznajo, vljudno prosimo, da si preberejo članek, ki smo ga objavili v 13. štev. dne 4. aprila t. l. na 4. strani pod naslovom »Pismo iz mojega kraja«.

Pismo iz mojega rojstnega kraja

Gospod urednik!

Zelo mi je žal, da ni prišlo do sestanka med Vami in Gorenjko. Tako rada bi mu bila prisostvovala — kot muha. Nič bi ne brenčala, samo tiho bi sedela v kotu in poslušala. Ali ostale so mi neizpolnjene želje, kakor toliko drugim v rubriki »Njene sanje«.

Sedaj imam pa druge želje: priključiti se anketi »Pismo iz mojega kraja«. Nagradi se odrečem že vnaprej, ker vem, da je ne bom dobila. Tudi ne bom pisala iz svojega sedanjega kraja, pač mi je pa pri srcu moj rojstni kraj. O tem želim napisati majhen dogodek in spominček iz srečne mladosti.

Naša vasica leži malo na hribčku; pod njo je majhen gozdič. Čez ta gozdič pelje pot k eno uro oddaljeni farni cerkvi. O tem gozdičku so govorili vse mogoče in nemogoče stvari. V vseh oblikah se je že prikazala smrt, pa sam peklenšček in duše v vicah in ne vem še kdo vse.

V vasi nas je bilo nekaj deklet, ki smo bile pobožne. Ali je bila ta pobožnost pristna ali ne — vsaj za sebe — še danes ne vem. Samo to vem, da smo zahajale zelo zgodaj zjutraj v cerkev. Da bi nas bilo strah? Nak! Še nikoli nismo nič videle; sicer pa saj strahu itak ni. To so samo čenče.

Prišla je zima in z njo v faro sv. misijon. Da se ognemo čakanju pri spovednicah, ki so bile kar oblegane, smo se odpravile štiri najbolj »goreče« že ob dveh zjutraj k spovedi. Ali ko pridemo do srede gozda — sveta Marija in križ božji, pa vsi svetniki in svetnice božje na pomoč! Čez cesto pred nami je preletela majhna lučka — čisto sama. Kar onemele smo; pozabile smo na sv. misijon, na g. misijonarja tam v spovednici, da, celo rožnega venca se ni spomnila nobena, da bi z njim odgnala to »hudobo«. Čeprav je bila ruta tesno zavezana na glavi, so lasje le šli pokonci in sredi najhujše zime nas je oblival pot. Končno se vendar ena spomni in jo »ucvre« nazaj, a ostale za njo. Šlo je kakor za stavo. Vse upehane smo se stisnile pod sosedov kozolec. Domov? Pa priznati, kaj je bilo? Taka sramota! Nak!

Pod kozolcem smo počakale ljudi, ki so šli v cerkev. Za njimi smo se utihotapile tudi me in med potjo ugotovile, da je pes nesel »lahternco« (hlevsko svetiljko) čez cesto.

Me smo o dogodku strogo molčale, vendar je bilo v vasi cel teden mnogo smeha na naš račun. Vsak otrok je vedel, da so se takrat srečali fantje iz vasovanja in ko so nas zagledali, je eden šel čez cesto po štirih s cigaro v ustih. Prizadete pa smo o tem izvedele šele čez leta.

Podobnih spominov iz rodnega kraja imam nebroj, ki mi razvedre marsikatero dolgočasno uro. Vas pozdravlja **Urša Strahopetnik.**

Pismo iz Celja

V hiši kjer stanujem je bilo dosti smeha in pomilovanja na račun naše uboge hišnice.

Ta žena trpi že precej časa za revmatizmom. Trga jo po rokah in nogah. Nekega dne je pa imela nekaj opraviti na smetišču. In tam najde stekleničico »Alge«. Odmaši jo in vidi, da je polna. Misleč, da jo je katera stranka pomotoma zavrgla, jo odnese v spalnico. No, in neko noč jo začne spet trgati. Spomni se »Alge«. Začne se z njo masirati; tekočina pa se ji zdi le preveč lepljiva, zato pokliče moža. Mož je seveda nič hudega sluteč, pridno pomagal pri masiranju.

Toda zjutraj joj, prejoj! Uboga žena ne more svoje noge premakniti od moževe. Koža se drži skupaj. Roke ima prilepljene na rjuho. Nihče si ne more predstavljati njenega začudenja, kaj je napravila masaža z »Algo« čez noč.

Pri natančnem pregledu same sebe in steklenice ji ni bilo težko ugotoviti, da je bil v steklenici »Alge« arabski gumi. Ker se je pa njuni hčeri čudno zdelo, da ju toliko časa ni na izpregled, se je sama odpravila tja in se prav tako kakor ve drage čitateljice in čitatelji, začudila njunemu nespametnemu ravnanju. Po celi uri mučnega dela je vendar rešila mater in očeta iz pasti, v katero sta se vjela.

Zgodbica naj bo lep opomin vsakemu, da je »Alga« tekočina za odpravo revmatizma; arabski gumi pa za lepljenje.

Prve dneve svojega nepričakovanega doživljaja je hodila vsa pobita okrog in samo sebe izpraševala, kako je mogla kaj takega storiti. Obrnila se je do svojih sosed z vprašanji in tako smo izvedeli resnično zgodbico tudi mi. *R . . . y.*

Pismo iz Prekmurja

Moj kraj v Prekmurju je majhna, neznatna vasica, obdana s krasotami, ki jih tako zelo ljubim. A ljudje? Čisto posebne vrste so, tako da jih kar ne morem razumeti. Če primerjam naše ljudi z mestnimi, je zelo velika razlika med njimi. N. pr. v mestu se živa duša ne zmeni zate, kako si oblečen, kako greš po cesti, ali greš v spremstvu itd. A pri nas? Ni jim prav, če si dobro ali slabo oblečen, kritikujejo te od pet do glave, pa še kako natanko! Vsakogar je treba lepo pozdraviti s kakšno prijazno besedo, vedno je treba biti dobre volje in vedno kaj novega povedati — potem si »vrla«. Drugače pa Bog pomagaj! Če je dekle staro več ko dvajset let, je »stara« devica, ker je za njimi nova generacija, ki ima več pod palcem in se potem kaj hitro poroči. To se pravi, napravi boljšo partijo. Te boljše partije so pa gostilničarji, ne glede na duševne vrline. Glavno je, da ima lepo hišo, dobro gostilno in poleg še nekaj zemlje. Če je dekle drugačnega mnenja kakor njeni starši, je zanjo prav hudo. Zmerjajo jo, da visoko leta in da čaka gospoda iz mesta, ki ga pa ne bo.

Ker pa ima tako dekle vendarle svoj ideal, ljudje pa tega ne razumejo, zato sodijo krivo. Zato pravim, da je dekle v naših krajih največja sirota na svetu, ker naši ljudje so nevoščljivi in hinavski ter škodoželjni in znajo napraviti iz dveh še tako ljubečih bitij največja sovražnika drug drugega.

Zato si želim proč iz tega kraja, a vendar se za to kar ne morem odločiti.

Takoj za hišo se začenja valovito polje in sadovnjak, kjer je tako prijetno, da se v njem kar dobro počutim. Potem vrt, domače živali, konj itd. Če ga pokličem po imenu, se takoj obrne k meni in me ljubko pozdravi z glavo. Potem zopet pes, ki me vse razume in bo samo to jedel, kar je dobro — drugače je pa rajši lačen. Kadar pri studencu napajamo živino, poskrbi on, da se nobeden ne oddalji.

Tudi majhno sestrico imam, ta nam je pa samo za zabavo pri hiši. Vedno ji moram pripovedovati o Bogu, ki vse sliši in vidi. Časih jo pa tudi prav zelo polomi. Pa kdo bi ji to zameril!

Drugače smo pa mi Prekmurci zavedni Slovenci, kljub temu da živimo stisnjeni med Madžari in Avstrijci. Zato pozdravljeni! **Prekmurka**

Pismo iz Blatnega dola

Pismo iz mojega kraja »Blatni dol« bo menda našlo boljši prostor kakor nosi samo ime. Kako je prišel ta kraj do tega imena, mi ni znano, čeravno sem tu rojen. V ta »Blatni dol« se zatekajo perice s svojim perilom, kjer najdejo zadosti čiste vode, čeprav teče iz »Blatnega dola«. »Blatni dol« služi tudi strelskim vajencem in drugim sportom; je pa tudi priljubljena domovina neštevilnim »regicam«; torej naravnost zanimiv kraj, a bil bi še zanimivejši, če bi mogel sam povedati žalostne in vesele prizore, ki se tu odigravajo.

»Blatni dol« služi tudi za grobove psičkom, kateri so mogoče predolgo prosili, tuleč na verigi, usmiljenja pri svojih brezčutnih in brezvestnih gospodarjih. V skrajnem obupu pa so se sami rešili, pretrgajoč verigo; s poslednjimi zbranimi močmi, zahvaljujoč se za prestane muke nad okrutneži s svojimi ostrimi zobmi, da jih za ta neprostovoljni »zločin« reši njih krvnik ter jih izroči »Blatnemu dolu« kjer ni več moreče žeje in stradanja, ne miloprosečega tuljenja.

V bližini tega dola je živela priletna teta N. N., ki je vse svoje bogastvo izročila svoji nečakinji. Ta je takoj imela dovolj snubcev, lepih in čvrstih mož. Saj je šlo za bogastvo, pa tudi nevesta ni bila nápak — nasprotno, bila je prav čedno dekle. A nemila usoda je hotela, da je vzela sicer vrlega moža, postala je mati več otrok, a doživela je veliko razočaranje v svojem zakonu. Njen mož najbrže ni bil vajen bogastva, mirnega življenja in tihe sreče, ker je tako lahkomišljeno razsipaval lahko pridobljeno bogastvo in uničil srečo svojemu zarodu!

Ostali prebivalci tega dola smo pa sklenili, da se bomo še nadalje pečali z blatom v »Blatnem dolu«, da tako preživimo svojce do boljših časov, da ne bodo blatni kakor smo mi.

Blatni rojak.

Pismo iz mojega kraja

Meni je najljubši moj rojstni kraj, čeprav že dolgo ne živim v njem. Leži tam, kjer je tista mala dolina med vedno zelenim Pohorjem in skalnato Urško goro. Skozi dolino teče bistri potok, ki na svojem potu goni dosti mlinov in žag. Okrog in okrog so nizki griči; le na eni strani je soteska, skozi katero drži pot v svet.

V tem prijaznem planinskem gnezdu je ob vsakem letnem času lepo. Od spomladi pa do zime je vedno kaj posebnega, česar drugod ni. Kakor da ga je priroda z vsem obdarila. Škoda je samo, da je jezero na Pohorju tako težko pristopno.

Kraj je znan še od časa Rimljanov. V srednjem veku so ga posetili češki kralji, a tudi Turki mu niso prizanesli. Na njegovo prošlost ga spominjajo stari gradovi, ki so sedaj v razvalinah, obraslih z bršljanom.

Sredi doline stoji majhno mesto, ki se je v zadnjem času prav lepo razvilo. Na nizkem holmu stoje ponosne vile, ki so vedno dobro obiskane z izletniki. Ko se vozim po razburkanem morju, me vedno vleče v kraj, od katerega sem se poslovil, ko sem bil še skoraj otrok.

Dobro se še spominjam ganljivega slovesa od dragih staršev in dobrih sester. Najtežje mi je ob spominu, ko sem se na postaji poslovil od svoje matere, ki je s solznimi očmi gledala za vlakom, ko sem se odpeljal na sinje morje.

Videl sem mnogo sveta in pomorskih mest z vsem svojim sijajem, ali nikjer bi ne bil bolj zadovoljen kakor v našem planinskem gaju. **Mornar.**

Pismo iz mojega rojstnega kraja

Dovolite, gospod urednik, da tudi jaz napišem par vrstic in da se udeležim nagradnega tekmovanja »Pisma iz mojega kraja«.

Pod Kumom, očakom lepe Dolenjske, mi je dala mati življenje. Čeprav se po žilah mojih staršev pretaka kmetiška kri, nisem postal kmet. Zakaj? Rojenice so rekle: rudar, trpin boš postal. Naša družina je bila velika, oče, mati in tucat otrok. Živeli smo skromno, pa vendar srečno kmetiško življenje. A to ni trajalo dolgo. Prišla je svetovna vojna, ki je prinesla toliko gorja, in nam vzela našega dobrega očeta, edino oporo družine.

Upali smo, da pride kmalu domov, a prišlo je pismo s krvavih poljan. Padel je. Tedaj se je naselila v našo hišo beda in trpljenje. Ostala je samo mati, na katero so padle vse skrbi in vse trdo kmečko delo. Ni bilo druge pomoči, kakor da nas gre nekaj od hiše s trebuhom za kruhom. Vrsta je prišla tudi name. Odšel sem v svet, čeprav komaj desetleten otrok, iskal kruha in zaslužka. Našel se je kmet, ki me je vzel za pastirja. Nisem bil pa samo pastir, opravljati sem moral še druga težka dela, ki nikakor niso bila v skladu z mojimi slabotnimi močmi in mladostjo. Pa kaj sem hotel, tu je bil vsaj kruh, ki ga doma ni bilo. A moj rojstni kraj mi je bil vedno v spominu, še ponoči. Čeprav utrujen od težkega dela, sem mislil na dom in na rojstni kraj, kjer mi je tekla zibelka. Rajši bi bil doma lačen, kakor sit na tujem. Bil sem še otrok in nisem vedel za usodo, ki prinaša trpljenje in nesrečo. Človek se pa s časom privadi vsemu, tudi slabemu. Postal sem brezčuten in top za trpljenje, ki sem ga moral prenašati. Obljubil sem samemu sebi, da bom priden in poslušen, zakaj vedel sem že takrat, če bom priden, me bodo imeli radi tuji ljudje. Deset let sem garal in trpel pri enem in istem kmetu in vedno upal, da bo prišel čas, ko se bo tudi meni nasmehnila sreča v obliki temnega rova v trboveljski dolini. Odšel sem od kmeta trpina k delavcu trpinu. Nastanil sem se v samski hiši in hodil kopat črno zlato: in tako kopljem se danes. Težko je bilo kmetiško življenje, a vendar ne tako nevarno kakor rudarsko. Rudar je grobar.

Iskal sem srečo in hrepenel po njej, ostalo mi je pa samo hrepenenje. Hrepenenja nisem izgubil, zakaj zavedal sem se, če izgubim nado in hrepenenje, bo konec z menoj. Bil sem sam samcat brez zvestega bitja, ki bi me tolažilo in vzpodbujalo. Očeta so vzele krvave poljane, mater mi je vzela neizprosna smrt, bratje in sestre so pa odšli po svetu. Zahrepenel sem po zvestem dekletu, ki bi mi v srce vlivalo poguma in potrpljenja in mi dajalo vere v življenje. Dobil sem bitje, ki mi bo do smrti stalo ob strani in ki prenaša srečo in nesrečo z menoj. Odšel sem v Bevško, imenovano »Rožno« dolino, in tu je zdaj moj kraj, moj raj. V zatišju je moj dom, v katerem prebivam zdaj, tako daleč je od hrumečih rudniških strojev, da se ne sliši njih smrtna pesem. Moram priznati: lepo je tu. A mene vleče vedno le nazaj v kumski kraj.

Vse bralke in bralce, najlepše pa Vas, g. urednik, pozdravlja Vaš zvesti naročnik **Ivan.**

ČRNA SENCA

Štiri cele tedne so iskali vsepovsod »Črno senco«, moža za nov film, ki ga je Metro Goldwyn Mayer sfilmal po splošno znanem romanu Dashiella Hammetta.

Po dolgem iskanju so steknili Edwarda Ellisa. Do pičice je podoben junaku, kakor ga je naslikal pisatelj v svojem romanu. Visok je šest čevljev in dva palca, star je nekoliko čez petdeset, siv je ves in zmršene brke ima. W. S. van Dyke, režiser tega filma, pravi, da je Ellis najpopolnejša »trlica«, ki jo je kdaj srečal. Avtor romana je »črno senco« opisal kot suhca brez primere. Edward Ellis je seveda igralec, čeprav se še ni proslavil v nobenem filmu.

»Črna senca«, napeta in zanimiva filmska kriminalna drama, je prepredena z zdravim humorjem. Domači in tuji časniki pišejo, da je najboljši in čuvstveno najpopolnejši film letošnje ameriške produkcije. Čudno to pač ni, saj ga je zrežiral slavni mojster W. S. van Dyke.

Seveda so pripomogli k uspehu glavni igralci. William Powell igra vlogo detektiva Nicka Charlesa, Myrna Loy je pa njegova žena. Omeniti moramo še prikupno Maureen O'Sullivan, ki jo poznamo iz »Tarzana« in še iz drugih filmov, in ljubeznivega poročnika Johnna iz filma »Operater 13«, Henryja Wodswortha.

Van Dyke je ostale vloge dodelil po priporočilu samega avtorja popolnoma novim osebam, zakaj važno je, pravi režiser, da občinstvo spozna na platnu tudi nove obraze.

Zvedeli smo, da bodo film kmalu vrteli v Zagrebu, no in od tam, upamo, da ne bo pot predolga do Ljubljane in drugih naših krajev.

Vohun

Odkar poznamo Lionela Atwilla, smo ga na platnu zmerom videvali v težkih in časih celo nesimpatičnih vlogah. Z občudovanja vrednim igralskim talentom je zmerom uspešno premagal težkoče vseh svojih najrazličnejših vlog, zatorej ni čudno, da je tako hitro splezal po filmski lestvici navzgor.

Metro Goldwyn Mayer se je naposled odločil, da bo igralcu misterioznih in nesimpatičnih vlog privoščil še obširnejše polje za njegovo umetniško izživljanje. Ze film »Gospodična doktor« mu je filmsko vodstvo dodelilo glavno vlogo, vlogo, ki je zanj kakor nalašč; v njej bo lahko do dobra pokazal svoje sposobnosti kot igralec karakternih vlog.

Lionel Atwill je redka izjema med filmskimi igralci; njegov obraz je markanten, skoraj zverinska moč je izražena v njegovih črtah, odločnost v njegovih očeh in neuklonljivost v njegovem nastopu.

M. G. M. je spoznal vse te njegove prednosti in ga je za letošnjo sezijo angažiral za več filmov.

V filmu »Gospodična doktor« ga bomo videli kot vodjo nemškega protivohunskega urada v Istambulu, ki sta mu ob strani zapeljiva Myrna Loy in postavni George Brent.

Film režira Sam Wood.

Kino „Dvor" v novi upravi

Dne 13. t. m. se je vršila na ravnateljstvu državnih železnic v Ljubljani javna licitacija za dvorano kina »Dvor«. Največ je ponudilo železničarsko glasbeno društvo »Sloga«; 1. septembra t. l. bo to društvo že začelo svoje redne filmske predstave v tem kinu.

Iz poučenega vira doznavamo, da bo glasbeno društvo »Sloga« dvorano kina »Dvor« popolnoma preuredilo in instaliralo novo zvočno aparaturo odlične znamke. Tako bo »Dvor«, ki je bil nekoč na glasu enega izmed najboljših ljubljanskih kinov, nastopil jesensko sezono kot premierni kino.

Izvedeli smo tudi, da si je glasbeno društvo »Sloga« že zagotovilo celo vrsto prav dobrih novih filmov, tako da bo lahko v vsakem pogledu ustreglo i ljubljanskemu i podeželskemu občinstvu.

Štiri veliki pomorski filmi

Od Metro-Goldwyn-Mayerja smo izvedeli, da pripravlja štiri dobre filme iz pomorskega življenja. Prvi bo imel naslov »Typee«. Glavno vlogo bo igral Mala, ki ga že poznamo iz filma »Eskimo«. Torišče dejanja so tahitijski otoki, gre pa za nacin življenja in usodo izumirajočega plemena »Typee«, ki stanuje na tropskih otokih Južnega morja.

Drugi film se bo imenoval »Rumeno morje«. V njem bodo igrali najslavnejši ameriški filmski igralci: Wallace Beery, Clark Gable, Jean Harlow, C. Aubrey Smith in Lewis Stone.

Fritz Lang, znameniti režiser, bo prevzel vodstvo tretjega filma z naslovom »Subatlantik«. Slavni režiser nam bo v slikah pokazal usodo neke velike križarke v svetovni vojni.

Razen tega namerava podjetje vrteti še en film iz pomorskega življenja, »Vslaja«, ki bo v sijajni luči pokazal pomorsko moč Združenih ameriških držav. Za glavne vloge so že zdaj določili Clarka Gabla, Charlesa Laughtona in Roberta Montgomeryja.

12. nadaljevanje

V naročju sreče

roman

PO FRANCOŠČINI PRIREDIL L. A.

Zamišljeno je mladi mož zaprl vrata za seboj. Mučno mu je bilo, da se je spet sporekel s Suzano, a po drugi strani je že komaj čakal, da se po tolikih letih sestane z baronom Moskovskim. Tako bo spet imel priliko obujati toli drage mu spomine o materi Rusiji in preživeti urico ali dve v veselem razpoloženju, ne da bi mu bilo treba misliti na vsakdanje skrbi in težave. To srečanje s starim prijateljem je prišlo tako nepričakovano, da bi si zmerom očital, če bi ga zamudil zaradi Suzanine muhe.

Skomignil je z rameni in stekel po stopnicah.

*

Med tem ko je mladi Rus odhajal, je pa Kreugerjeva hči živčno prestopala po svoji sobi. Srdita je bila na samo sebe, ker ni mogla skriti svoje užaljenosti.

»Le kako se morem tako osmešiti! Opoldne ga pošljem v kuhinjo obedovat, meneč, da sem bogve kako pametno napravila. Še isti večer ga pa jaz sama, gos neumna, povabim na večerjo in potem se grizem, da je že drugod oddan... Saj je, kakor da ne bi bila pri pravi pameti!«

Spustila se je na posteljo in se jela raztreseno igrati z jagodami svoje biserne ogrlice.

Zdajci jo je pa vrglo pokonci.

»Molly, samo Molly je s svojimi istorijami vzrok, da ne morem več trezno misliti. Le čakaj, ti bom že pokazala, kaj se pravi prevzemati mi šoferja!«

Takrat ji je stopil pred oči ves zmedeni obraz mladega Rusa, ko ga je oholo zavrnila, in na lepem je udarila v smeh.

»Ni se me skoraj upal same pustiti! Resnično, bal se je zame. Gotovo mu ne bo večerja teknila, ko ve, da bom šla sama v mesto. Ha, ha!«

Zavest, da bo Jean v skrbeh zaradi nje, ji je mahoma vrnila vso dobro voljo.

»Zavrnil je Mollyno ponudbo — juhej! Ostal bo pri meni! Vse njeno zapeljivo prigovarjanje je bilo bob ob steno!...«

In njena duša je bila tisti trenutek polna enega samega čuvstva: neizmerne hvaležnosti do mladega Rusa, da je ni izdal na ljubo tej pritepenki...

XVIII.

»Prihodnjič, gospodična Suzana, kadar bi hoteli kam ven iz mesta, bi vas lepo prosil, če bi se odločili za Visočane.«

»Zakaj pa ravno v to neznatno mestece?«

»Ker imajo tam zelo dobro gostilno, kjer se boste prav udobno počutili; jaz bi pa med tem skočil par kilometrov od ondod, da pozdravim zelo drago mi osebo.«

»Sorodnico?« je osupnila Suzana in napela ušesa kakor pred bližajočo se nevarnostjo.

Mladi Rus ji ni še nikoli govoril o svoji rodbini; zato je bila prepričana, da je na Češkem popolnoma sam.

»Ne ravno prava sorodnica. Samo dojilja mi je bila.«

»In ta ženska prebiva v okolici Visočanov?«

»Da... Prej je živela stalno v nekem manjšem kraju ob nemški meji, dokler ji ni star znanec priskrbel službe... Zdaj poučuje nemščino in ruščino... Že dolgo je tega, kar mi je pisala, zato bi me hudo mikalo, da bi jo po tolikih letih spet videl.«

»To bi mi bili lahko že zdavnaj rekli. Če se peljem ven iz mesta, mi je skoraj popolnoma vseeno, kam grem.«

»Morali bi iti že zjutraj ali vsaj zgodaj dopoldne... Drugače bi me morali predolgo čakati. Tako bi pa prišli v Visočane ravno za kosilo in med jedjo bi vam čakanje name hitreje minilo.«

»Zakaj pa ne bi šla rajši k tej vaši dojilji na obed?... Saj bi lahko vzela kaj mrzlega s seboj!«

»Ali je mogoče? Res bi hoteli meni in njej izkazati to čast?« je vprašal nejeverno.

»Mislim, da bi bilo takole improvizirano kosilo prav zabavna reč.«

»O, če je tako, bom pa kar sestavil jedilni list!« je vzkliknil navdušeno.

»Kaj bi bilo, če bi šla že jutri?« je predlagala. »Odpeljala bi se okoli desetih.«

»Imenitno!« je vzkliknil veselo. A koj se je spet zresnil. »Samo če vam ne bo preveč v nadlego!«

»Zakaj neki? Saj pravim, da bi mi bili lahko že zdavnaj povedali, da imate človeka, ki bi ga radi obiskali.«

»Nisem vas maral oropati vašega vsakdanjega izleta v park.«

»Prava reč!«

Za trenutek je pomislila, potem je pa vzkliknila:

»Kaj se me mar res tako bojite? Opazila sem, da mi nikdar ne zaupate nikake želje in ničesar ne prosite. Kaj sem res tako strašna ženska?«

Žar rdečice je zalil mlademu Rusu obraz.

»Morda je vzrok to, ker sem bolj vajen dajati kakor prositi,« je dejal razigrane volje. »Zame je zmerom v posebno veselje, kadar vam morem s čim ustreči; da bi terjal od vas le najmanjše usluge, se nikoli nisem drznil niti misliti.«

Mlada milijonarka je čutila resnično zadovoljstvo, da mu je napravila veselje, zato bi bila rajši videla, če bi bil nekoliko manj korekten v svojih besedah.

Zadnje čase je imela dostikrat vtis, da v razgovoru z njo pretehta sleherno besedo, kakor bi se bal, da ne bi katera izdala njegove tihe želje ali odkrila njegove prave misli.

Prve čase je bil dosti manj oprezen in zaprt. Spomnila se je, s kako nedostopnim ponosom se ji je drznil kljubovati. Zdaj tega ni bilo nič več; svojo misel je rajši skril za usmev ali jo pa zavil v molk...

In spomnila se je, da je bil v razgovorih z njenimi prijateljicami dosti bolj neprisiljen. Zadnje čase, po tistem razgovoru z Molly, so si namreč njene znanke rade privoščile kakšno svoboščino z njim. Dražile so ga in kar preveč prozorno namigavale, da bo mladi Rus postal zet ameriškega sladkornega kralja; tako jim je postal malone enakovreden in so govorile z njim kakor s sebi enakim. Pri tem se niso dosti ozirale na to, ali je tudi Suzana v družbi ali ne.

Mlado milijonarko so kajpada pripombe njenih prijateljic srdile, a kaj je hotela! Morala je molčati in ugrizniti v kislo jabolko, če se ni hotela izdati; saj je le predobro vedela, da bi, poredna kakor so že takale dekleta, takoj napeljale vodo na svoj mlin in ne bi bila nikoli več varna pred njihovimi zbadljivkami.

Toda naj se je Kreugerjeva hči pri teh razgovorih med Jeanom in njenimi prijateljicami čutila še tako prizadeto, toliko bistrosti si je le ohranila, da je opazila, kako neprisiljeno, da, celo z viška se njen šofer pomenkuje z razposajenimi mladimi frajlicami.

Molly Burke je bila seveda še mnogo hujša od drugih; z njo se je Jean tu pa tam spustil celo v kavalirščine. Kajpada mu je mlada Američanka vselej prva dala priložnost: ponudila mu je zdaj sladkorček, drugič cigareto, tretjič ga je povabila v avtomatski bufet; časih mu je pa celo naložila kakšno naročilo. Takrat se je Suzana komaj premagala, da je ohranila zunanjost dobro vzgojene mladenke.

In Jean? Ne samo da mu vse to sploh ni šlo do živega, ne dokaj nedvoumno ljubimkanje bogate Američanke, ne slaba volja njegove mlade gospodarice; delal se je celo, kakor da ne bi ničesar videl ne slišal, in je odgovarjal kar se da neprisiljeno. Da, časih bi človek dejal, da mejé njegove pripombe že skoraj na predrznost — če bi bila nespodobnost sploh združljiva s ponosnim nastopom tega človeka.

Tako se je Suzana nehote vprašala: kako to, da je samo z njo zmerom tako slovesen? Da samo v razgovoru z njo tako skrbno pazi na sleherno besedo?

Ali res samo zato, ker mu je gospodarica? Mar se boji, da bi utegnil kaj tvegati, če bi stopil iz svoje zapetosti? Ali pa skriva za nepristopnostjo svojega brezhibnega vedenja samo zamero nad krivičnimi besedami, s katerimi ga je napadla ono jutro na izletu v Tivolskem gaju?

»Ne glede na to, kako ste oblečeni, boste zmerom jahali z a menoj!«

Kadarkoli se je spomnila teh besed, jo je obšla jeza nad samo seboj; ko bi mogla, bi dala ne vem kaj, samo da jih ne bi bila nikoli izrekla.

A vendar — čemu neki toži? Ali ji ni malo prej rekel, kako vesel je, če ji lahko ustreže? Le kaj more to biti, da ni nikoli zadovoljna z njim? Zakaj čuti neprestano potrebo po novih pozornostih, po še večji prijaznosti?

Vzdih se ji je izvil iz prsi.

Ne, nekaj ne bo v redu pri njej. Drugače si pač ne bi tako bolestno želela zmerom česa drugega, drugače pač ne bi bila neprestano tako nezadovoljna s svojo usodo, drugače pač ne bi toli instinktivno koprnela po neznani sreči, po nedosegljivih dobrinah in neučakanih prividih, ki so bili ravno za Kreugerjevo hčer tako nedostopni...

XIX.

Ni bilo še poldne, ko sta se ustavila pred kmetsko hišico, kjer je prebivala Rusova dojilja.

Na vožnji iz Visočanov sta morala večkrat vprašati za pot; nista bila namreč pripravljena na to, da se bosta ustavila pred toli skromno hišico, krito s slamo in tako daleč v stran od poti.

Jean je prvi skočil iz voza. Stisnilo ga je za srce, ko je zagledal nekazno borno poslopje. Suzana ga je vprašujoče pogledala.

»Da, tu bo... Uboga Natalija, da te moram dobiti v tako siromašnem domovanju!...«

V njegovem glasu je drgetalo tako ganotje, da je Suzana nehote stopila korak proti njemu in mu položila roko na ramo, kakor bi mu hotela s svojo navzočnostjo vliti poguma.

»Nič naj vas ne skrbi, Jean! Če je v stiski, ji bova že pomagala!«

»Kako ste dobri!« je hvaležno zašepetal. Prijel je njeno drobno ročico in pritisnil nanjo vroč poljub. Ali mu ni mar deklica sama od sebe ponudila pomoči?

»Pojdiva!« je rekel nato s trdnim glasom.

»Ali naj stopim jaz naprej, da ji napovem vaš obisk?«

»Mislim, da bi bilo bolje, če bi jaz prvi vstopil, da zakrijeva vsaj najhujšo revščino.«

»Ne,« je odkimala. »Revščine me ni strah. Mislim pa, da bi bilo dobro, če pripravim ženico na vaš obisk, drugače ji utegne iti nepričakovano svidenje preveč do srca.«

»Prav, gospodična, pa stopite vi naprej!«

Suzana je zavila proti vratom in potrkala. Počakala je, dokler se ji ni zazdelo, da je odgovoril neki glas; nato je odprla.

Soba je bila zelo skromna, skoraj brez slehernega pohištva, a še tisto, kar ga je bilo, je bilo zelo revno. Zato je pa vladala vse povsod vprav nepričakovana snažnost. Na zidu je visela podoba Matere božje, okoli nje so bile pa zataknjene sveže natrgane cvetlice. Za mizo, pogrnjeno z ovoščenim platnom, je sedela sivolasa ženska. Ko je zagledala tujko, je vprašala:

»Želite, gospa?«

Suzana je osupnila. Pripravljena je bila, da bo zagledala kmetsko žensko, toda njen skladni in blago doneči glas ni izdajal kmetice. Čeprav je vladal v sobi somrak, je po njeni skromni a okusni črni obleki in dostojanstvenem miru presodila, da je morala imeti ta ženska dobro vzgojo.

Nekam zmedeno je odgovorila, boječ se, da se morda ni namerila na pravo:

»Oprostite, da sem vdrla tako nenapovedano... Gospa ste Rusinja?«

»Da.«

»Vaše ime je Natalija?«

»Da,« je spet pritrdila neznanka in pogledala došlico s širokimi očmi, v katerih se je poleg radovednosti zrcalil neznan strah.

»Potem sem prav prišla!« je odgovorila Suzana s prikupljivim nasmehom.

Trenutek je počakala, kakor bi premišljala, kaj naj reče, potem je pa stopila korak bliže:

»Zunaj vas čaka neki prijatelj... rojak, čigar obisk vas bo gotovo razveselil.«

»Prijatelj! Dan današnji so prijatelji redki! Kdo neki se me je utegnil spomniti?«

Govorila je s prijetnim tihim glasom, ki se je bil Suzani že koj pri prvih besedah prikupil.

»Ugenite, gospa! Mislim, da bo eden izmed tistih, ki se jih človek med vsemi najbolj razveseli.«

Domačica ni koj odgovorila. Pogledala je Suzano in nekaj premišljala.

»Gospodična Kreugerjeva,« je rekla nato in se priklonila.

Suzana je zardela tja do vratu.

»Kaj me mar poznate?« je osupljo zajecljala.

»Kako da vas nisem že prej spoznala? Pisal mi je, da ste lepi ko ikona.* Vidim, da je govoril resnico.«

Deklica ni utegnila odgovoriti ne začuditi se.

»Moj Saša je prišel!« je vzkliknila žena in vsa sijoča od sreče planila k vratom. Prav takrat se je prikazal na pragu Jean in razširil roke v objem.

Suzana je okamenela. Ali prav vidi? Komaj je stara gospa zagledala Jeana, je padla na kolena, prijela mladega moža za obe roke in jih pritisnila na čelo, nato jih je pa jela poljubljati kakor iz uma, venomer ponavljajoč:

»Prišel si, Saša! O, otrok moj, tak si res prišel k svoji stari dojilji!«

Iz njenih oči in iz vse njene ljubezni polne ponižnosti je sijala tolikšna sreča, da je mlada milijonarka pozabila svoje začudenje in se je nehote tudi sama nasmehnila, kakor da bi bila že pripravljena na toli prisrčen sestanek.

Jean je starko pobral in jo nežno stisnil k prsom.

»Kako sem si želel te srečne ure, Natalija Petrovna! Koliko je že, kar se nisva videla?«

Govorila sta nekaj po rusko, potem je pa Jean pokazal na Suzano, ki je nepremično stala ob strani.

»Daj, da te predstavim gospodični Kreugerjevi! Samo njej se imam zahvaliti za današnje svidenje.«

»Medve se že poznava!« je vzkliknila Suzana in ponudila dojilji roko. Stara gospa jo je prijela in ji jo neprisiljeno stisnila.

Tedaj se je deklica obrnila k Jeanu in rekla s smehljajočo se zlobnostjo v očeh:

»Kaj rečete na to: gospa me je že poznala! Spoznala me je, čeprav me še nikdar ni videla!«

In ker je vprašujoče uprl vanjo oči, je dodala:

»Da, brez obotavljanja je povedala moje ime, kakor bi ga že bogve kako dolgo poznala.«

Zdaj je bila vrsta na mladem Rusu, da je zardel.

»Morda sem ji napravil tako podobno sliko o vas,« je skušal pojasniti.

»Da, da,« se je zasmejala. »Take slike delajo nič prida laskači!«

»Natalija Petrovna bi bila morala molčati — mislim pa, da zato vendarle nisem zaslužil tako hudega očitka.«

Zasmejal se je, čeprav ga je njun smehljaj spravljal v zadrego.

»Prišla sva k tebi na kosilo, Nataša,« je obrnil pogovor drugam. Vedel je, da ga Suzana neprestano opazuje, in to mu je gnalo kri v obraz. »V avtomobilu imam nekaj zaloge s seboj; stopil bom ponjo.«

»Jaz vam bom pomagala,« je rekla Suzana. Morala se je malo razgibati, da se otrese čudnega občutka, ki jo je obhajal že ves čas kar je stopila v to kmetsko kočo.

»Jaz bom pa med tem pogrnila,« je menila Rusinja.

Toda obstala je na mestu in se ni zgenila. Z izrazom materinskega občudovanja je bila sklenila roke in ni mogla odtrgati oči od njiju.

»Kako sta lepa!« je zašepetala na tihem. »O, Bog, usliši mojemu Saši skrivne željé!«

* Podoba Matere božje

»Ideal«

Kongresni trg 3

kemično čiščenje, barvanje in svetlolikanje

Nujna naročila se takoj izvršujejo!

Paberki tedna

Oboje je hudo

Nemogoče je vzdržati z ženo. Nemogoče je vzdržati brez žene.

(Jutrovski rek)

*

Leta 1795. je stal 1 kg bombaža 20 frankov, leta 1892. pa 4 centime, to je 500 krat manj.

*

Aktualno

Ljubezen ima čisto poseben koledar: kratkemu maju sledi dolg april.

(Ilse Bill)

Pravično

Po starokitajskem zakonu mora ljubimec, ki ga mož zaloti pri svoji ženi, plačati sedem piastrov globe. Če se zadeva ponovi, mora zakonolomka sama skrbeti za gospodinjske izdatke. V tretje jih mora pa plačati mož: zakaj ali je preneumen ali pa sokriv ženine iznevere.

*

Francija je bila l. 1789, v letu revolucije, najgosteje obljudena evropska država. Imela je 25—26 milijonov prebivalcev (Avstrija 18, Britanija 12, Prusija 5, Rusija 25). Zato so jo imenovali evropski Kitaj.

(Gaston Bouthoul. La Population dans le Monde.)

*

Napredujemo

Neka edinburška tovarna je začela izdelovati tako majhne zložljive plinske maske, da jih bomo lahko nosili v telovniškem žepu.

(»Prager Tagblatt«)

*

Na Kitajskem prebiva petina vsega prebivalstva sveta. Če bi Kitajci začeli rabiti robce, bi bilo bombažne krize tisti mah na vsem svetu konec.

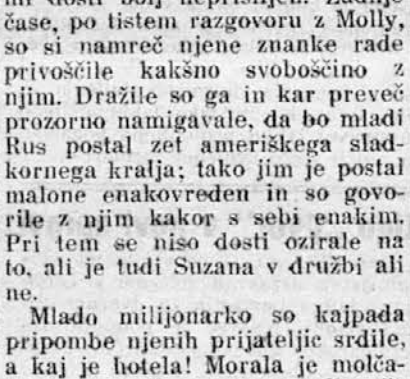

Dober oče

»He, mladi mož, mislim, da je dosti, če vam dovolim sestanke s svojo hčerjo pred hišnimi vrati — toda zato se ni treba venomer naslanjati s hrbtom na hišni zvonec!«

Nerazumljivo

»Ne vem, George, zakaj godrnjaš? Jaz nosim dve torbi, pa niti besede ne zinem!« (»Humorist«, London)

Kuhinja in dom

Nasveti za gospodinje

Nemara še ne veste ...

da se **cvrtje ne zasmodi**, če ponvice, v kateri ga pečemo, ne umivamo z vodo. Nič drugega ni treba, kakor postaviti ponev na štedilnik, da se močno razgreje, potem jo pa odrgnemo s pogreto soljo;

da se da iz **stekla in lesa** odstraniti tudi posušena **oljnata barva**. Oljnato barvo namažemo z mazjó (Schmierseife) in jo pustimo tako dolgo na barvi, da jo razkroji. Potem umijemo z mrzlo vodo. Pri oknih moramo biti previdni, da ne odstranimo tudi tiste barve, ki je na okvirju;

da ne smemo **perja in puha nikoli zaklepati** v omaro ali zapreti v zaboj. Perje in puh moramo nagatiti v platnene žakljiče, ki jih obesimo na zračen prostor;

da **plava dober čaj na površini**, da ima prav majhne lističe, da so v njem prah in stebelca;

da lahko **pristno moko** stisnemo v pesti v kakršnokoli obliko hočemo, ponarejena moka se pa kar vsiplje skozi prste;

da se **mleko** takoj izcedi s pletilke, če je mešano z vodo, pristno mleko se pa zbere na koncu pletilke v veliko kapljo;

da se dado očistiti tudi **steklenice**, v katerih smo imeli **olje**. V steklenico nalijemo mlačno kisovo raztopino, ki smo ji primešali belega peska. Steklenico moramo tresti dalje časa, izliti kis in način čiščenja ponoviti. K koncu izplaknemo najprej z vročo, potem pa s hladno vodo. Če je na dnu steklenice še kaj oljnatega vsedka, natrgamo časniški papir na prav majhne koščke, ga stlačimo v steklenico, nalijemo vode nanj in spet dobro stresamo. Niti pet minut ne bo trajalo, pa bo steklenica čista, če je izperemo še z mrzlo čisto vodo.

*

Nekaj o kromanju

Kromanje je današnji dan že vse povsod znano, zdi se celo, da bi tehnika brez njega sploh ne mogla več izhajati. A le malo slutijo ljudje, kakšne težkoče se pojavljajo pri kromanju. Posebej menda ni treba pribijati, da se kroma v galvanskih kopelih, torej z elektriko.

Hotel bi vam nekaj malega povedati o tej zelo zanimivi metodi, kako se dobro in uspešno kroma. Krom ima dve važni lastnosti, namreč trdoto in pa odpornost glede razjedanja.

Čeprav so kromove plasti hudo tenke, je njihova trdota vendar zelo velika. Demantu je skoraj blizu, torej presega trdota kroma vse dosedanje kovinske prevleke. Za trdoto plasti je seveda treba pravilnega izločanja kroma. To je seveda najtrši oreh, ki ga morajo tehniki streti. Izločanje je vezano na vodik. Najvažnejše je to, da pokromane stvari niso občutljive za jedke snovi. Niti alkalije niti druge kisline se kroma ne primejo. Korozija (odpornost proti razjedanju) ostane celo v vročini do 400 stopinj na zraku nespremenljiva.

Za pokromanje uporabljajo tehniki tekočino kromove kisline v različnih gostotah, vendar je ta kislina vezana na neko količino žveplene kisline ali kakšne druge. Odmerjenje teh dodatnih kislin mora biti natančno, sicer pokroman predmet nima pravega bleska ali je pa celo neenakomerno obložen s kromovo oborino. Dobro pokromanje je odvisno od vodika, ki se izloča. Če je vodika preveč, sili k razkroju že prav tenke kromove plasti (0.002 mm), tako da pušča v prevleki fine zareze, ki seveda korozijo ovirajo.

Kromova oborina je odvisna od oblike predmetov; izbočeni deli dobe mnogo več kroma kakor vbočeni in usekani.

Kroma se po navadi v toplih kopelih. Normalno so kromove plasti debele 0.005 mm, predmeti pa morajo biti mnogo dalje časa v galvanskih kopelih kakor pri poniklanju ali posrebrenju.

Zaradi izločanja vodika so se morali tehniki odločiti za to, da prevlečejo predmete najprej z drugimi snovmi n. pr. z niklom. Tudi nikelj je vezan na vodik, zato je pogosto potrebno, da se niklja-sta plast prevleče še z bakreno plastjo. Pobakren predmet je treba zgladiti in ga povrh spet poniklati. Nato šele položimo predmet končno veljavno v kromovo kopel. Tako šele postane korozija popolnoma zanesljiva.

Danes vidimo predmete, ki nam rabijo v vsakdanjem življenju, kakor kljuke, vodovodne pipe in tako dalje vse pokromane. Zdi se nam, da bi brez tega ne mogli več izhajati. Jedilno orodje je pokromano prav na debelo (0.1 mm). Kromamo tudi kolesa, avtomobile, stebre, lestence itd.

*

Par dobrih nasvetov za zdravje v hiši

Ali je kakšna razlika, ako spiš na levi ali na desni strani?

Ljudje vedo to in ono povedati v prid ali škodo te ali one strani. Pa ne drži. Dobro je le, da se ne navadiš na stalno ležanje na desni strani; drugače se ti bo zgodilo, da ti bo začelo srce razbijati, ako bi se slučajno obrnila na levo stran.

Prav in zdravo je, če se navadiš spanja na obeh straneh in da ga menjavaš.

*

Značilno za diabetike (sladkorno bolne) je, da jih zelo rado in hudo žeja. Vzlic temu pa morajo taki bolniki paziti, da na mah ne popijó preveč. Rajši malo pili, zato pa večkrat.

Če ni zdravnik zapisal bolniku karlovarske soli ali natrona, naj pije prekuhano vodo. Priporočljivo je, če ji dodaš (na zdravnikov nasvet) na četrt litra voda trideset kapljic fosforjeve kisline. Če pa uživaš karlovarsko sol ali natron, fosforjeva kislina nikakor ne sodi zraven, ker bi samo prekrižala zdravnikove predpise.

*

Osvežujoči učinek mlačne kopeli gre v izgubo, če ostaneš v vodi dalj kakor četrt ure. Po kopeli je priporočljiva hladna prha.

*

Kadar si zvečer v premalo prezračenih prostorih, te bo po navadi drugo jutro močno glava bolela. Prav tako se bo duhovni delavec, ki dela pozno v noč, drugo jutro zbudil z glavobolom.

To zelo enostavno preprečiš. Glej, da v takšnih primerih nikdar ne greš koj v posteljo, temveč se poprej še malo izprehodi na svežem zraku. Še bolje je kajpada, če se, preden greš v posteljo, malo pretelovadiš pred odprtim oknom (ne pretežkih vaj!).

Kdor je malokrven, bled

in sploh slabega zdravja, naj rabi najnovejšo zdravilno specialiteto, ki se imenuje »**FERRODOVIM**«. Zanesljivo sredstvo in zelo dobro zdravilo s kininom za vse tiste, ki prebivajo v nezdravih (močvirnih) krajih, kjer trpi staro in mlado zaradi malarije in drugih nalezljivih bolezni. »**FERRODOVIM**« daje izreden apetit (voljo do jedi) in zelo hitro osveži vsakogar, komur je katera bolezen načela zdravje. Za dober uspeh zadoščajo dve do tri steklenice.

»**FERRODOVIM**« **BOGDANOVIĆA** pošilja po pošti Mr. Ph. A. Mrkušić, lastnik lekarne Bogdanović v Mostaru. Cena steklenici Din 40·—, tri steklenice Din 110·— franko poštnina.

Oglas reg. pod S Br. 6682.32

GROF MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

87. nadaljevanje

»Jaz, pa prenagljene sklepe?« vzklikne Maksimilijan in skomigne z rameni. »Zakaj naj bi bilo potovanje prenagljen sklep?«

»Maksimilijan,« reče toplo Monte-Cristo, »odloživa oba svoji krinki z obrazov! Prav tako malo kakor me morete vi preslepiti s svojim navideznim mirom, vam jaz ne morem lagati, da ne bi čutil globljega sočutja z vami. Morrel, notranji glas mi pravi, da si hočete vzeti življenje.«

»Prav!« reče Morrel s stisnjenimi zobmi. »Kako ste prišli na to misel, gospod grof?«

»Rekel sem vam, da se hočete usmrtiti,« nadaljuje grof prav tako mirno. »In tule je dokaz za mojo trditev.«

S temi besedami stopi k mizi, dvigne beli list, ki je bil mladi mož z njim pokril začeto pismo, in ga hoče prebrati.

Morrel plane nanj, da bi mu iztrgal pismo iz rok. Toda Monte-Cristo je bil na to že pripravljen in ga prehiti; zgrabi ga za zapestje in ga ustavi.

»Nu, vidite, da ste se res hoteli ubiti, Morrel,« reče nato. »Sami ste napisali!«

»Tudi prav!« zaškrta Morrel. Vrgel je mahoma s sebe dotedanji navidezni mir in dal duška svojemu srdu in bolesti. »Tudi prav! A če sem res sklenil obrniti orožje proti sebi — kdo mi bo branil, kdo bo imel poguma braniti mi? Če vam povem, da so ubiti vsi moji upi, da je moje življenje uničeno, če vam povem, da mi izkaže usmiljenje, kdor me pusti umreti, saj bom prišel še ob pamet! Povejte, gospod: če vam tako povem, in če vidite, da povem s strahom in s solzami, ali mi boste še odgovorili, da nimam prav? Ali me bo potem še kdo mogel siliti, da naj ostanem najnesrečnejši človek pod solncem? Govorite, gospod, ali imate pogum za to?«

»Da, Morrel,« odgovori Monte-Cristo z glasom, čigar mir se je čudno odbijal od razburjenosti mladega moža. »Da, imam ga!«

»Imate ga!« zaškrta Morrel. »Ravno vi ga imate — vi, ki ste me uspavali z jalovimi obljubami, ko bi jo z odločnim nastopom mogoče še rešili; vi, ki trdite, da igrate vlogo previdnosti božje na zemlji, ali se vsaj tako delate, pa nimate toliko moči, da bi dali protistrup otrovanemu človeku! Ah, gospod, smilili bi se mi, če me ne bi navdajali z gnusom!«

»Morrel ...«

»Želeli ste, da naj odloživa krinke. Naj bo po vašem, jaz sem jo odložil. Ko ste mi sledili na pokopališče, sem vam še odgovarjal, zakaj dobrega srca sem; ko ste hoteli k meni, sem vam pustil ... Toda, grof Monte-Cristo, da mi še sem prinašate gorje, vi, moj navidezni dobrotnik — ne gospod, to je preveč! Imejte svoje zadoščenje, ko me boste videli umirati!«

In z obrazom, spačenim od blaznosti, se Morrel v drugo zažene k samokresu.

Bled kakor duh, a z ognjem neizprosne odločnosti v očeh, položi Monte-Cristo roko na orožje in pravi:

»Ponovim vam, da se ne boste ubili!«

»Proč! Pustite me!« zahrope Morrel in skuša suniti grofovo roko stran; a zaman.

»Jaz vam ne dovolim!«

»Kdo ste pa vendar vi, da si lastite pravico nad svobodnimi bitji?« zavpije Maksimilijan.

»Kdo sem?« ponovi Monte-Cristo njegovo vprašanje. »Povedal vam bom: Edini človek sem na svetu, ki vam ima pravico reči: Morrel, nočem, da bi danes umrl sin tvojega očeta!«

In Monte-Cristo stopi visoko vzravnan s prekrižanimi rokami proti mlademu možu, da Morrel nehote odstopi za korak.

»Zakaj govorite o mojem očetu?« zajecla. »Zakaj mešate spomin na mojega očeta z današnjim dogodkom?«

»Ker sem jaz tisti, ki sem rešil nekoč življenje tvojemu očetu, ko je hotel prav tako v smrt kakor ti danes; ker sem jaz oni mož, ki je poslal tvoji mladi sestri mošnjiček in staremu Morrelu ‚Faraona'; ker sem Edmond Dantès, v čigar naročju si se igral kot otrok.«

Morrel omahne hropeč nazaj, potem ga pa mahoma zapuste moči in pade s presunljivim krikom Monte-Cristu pred noge.

A že prihodnji mah je bilo, kakor bi šinilo vanj novo življenje; planil je pokonci, se zagnal iz sobe in zavpil na ves glas:

»Julija! Emanuel!«

Monte-Cristo se hoče vreči za njim, toda Maksimilijan bi se bil dal rajši na mestu pobiti, kakor da bi se umeknil s praga, kjer je zadelal vhod.

Na Maksimilijanovo klicanje prihite vsi prestrašeni Julija, Emanuel in Pénelon.

Morrel jih prime za roke, odpre vrata in zahrope z zamirajočim glasom:

»Na kolena! Na kolena, ljudje! To je naš dobrotnik, rešitelj našega očeta! Ne poznate ga? ...«

Hotel je reči: »To je Edmond Dantès!« toda grof mu je z roko zaprl usta.

Julija prime grofa za roko, Emanuel ga objame, Morrel pa pade v drugo grofu pred noge.

Takrat je ta železni človek začutil, kako se mu širi srce v prsih in kako ga v grlu duši; obrne se stran in se razjoka.

Julija se je prva zavedela: planila je ven in dol po stopnicah v salon in s prekipevajočim veseljem pograbila mošnjič, ki ga ji je dal nekoč neznani dobrotnik v Meilhanskem drevoredu.

Med tem je pa izpregovoril Emanuel, z glasom, ki ga je dušilo ihtenje:

»O, gospod grof, kako ste mogli vi, ki ste nas tolikokrat slišali govoriti o neznanem dobrotniku, kako ste mogli tako dolgo čakati, da ste se nam razodeli? Okrutno je bilo do nas, in lahko bi rekel, tudi do vas samih, gospod grof.«

»Bog sam mi je priča,« odgovori grof, »da sem želel to skrivnost nesti s seboj v grob; vaš svak Maksimilijan mi jo je s svojo nepremišljeno nasilnostjo iztrgal iz ust.«

Pogledal je Maksimilijana, ki je še zmerom klečal pred njim, nato je pa pomembno stisnil Emanuelu roko in mu tiho dejal:

»Pazite nanj!«

»Zakaj?« vpraša začudeno mladi mož.

»Tega vam ne morem povedati, ponovim le: pazite nanj!«

Med tem se je Julija vrnila; v roki je imela svilnati mošnjič, na licih sta se ji pa lesketali dve veliki solzi kakor kapljici jutrnje rose.

»Prinesla sem vam našo svetinjo,« je rekla z drgečočim glasom. »Ne mislite, da mi bo poslej manj dražja, ko poznamo rešitelja.«

»Dete moje,« odvrne nežno Monte-Cristo in zardi, »dovolite mi, da jo spet jaz vzamem. In zdaj, ko poznate moj obraz, hočem živeti v vašem spominu le še v naklonjenosti, ki vas prosim, da mi jo ohranite.«

»O, ne, ne, rotim vas!« vzklikne Julija in si pritisne mošnjič na srce. »Zakaj nekega dne bi nas utegnili zapustiti — da, čutim, da hočete za zmerom od nas!«

»Ugenili ste,« odgovori Monte-Cristo z mehkim usmevom. »Čez teden dni bom že daleč proč iz te dežele, kjer je srečno živelo toliko ljudi, ki bi bili zaslužili kazen božjo, med tem ko je moj oče umiral od lakote in gorja.«

Govoreč o svojem odhodu, je Monte-Cristo pogledal po Morrelu; toda mladega moža tudi te besede niso spravile iz otopelosti. Videl je, da bo moral izvojevati še težak boj z njim. Zato prime Julijo in Emanuela za roke in reče z nežnim dostojanstvom ljubečega očeta:

»Prosim vaju, ljuba prijatelja, pustita naju z Maksimilijanom sama.«

Nekaj trenutkov nato ostane grof sam z Morrelom. Mladi mož je še zmerom strmel pred se topo in nepremično ko kip.

»Daj, Maksimilijan, zberi se,« reče toplo, a trdno Monte-Cristo in se dotakne s prstom svojega mladega prijatelja za ramo. »Saj si mož!«

Morrel nič ne odgovori.

»Maksimilijan!« povzame grof, »misli, ki se z njimi ukvarjaš, niso vredne kristjana.«

»O, ne bojte se, prijatelj,« odvrne Maksimilijan in upre v grofa svoje nepopisno otožne oči. »Nič več ne bom iskal smrti.«

»Proč tedaj orožje, proč obup!«

»Da, saj poznam nekaj boljšega, kar me bo ozdravilo gorja, kakor revolversko cev ali ostrino bodala.«

»Siromak ubogi! Kaj neki?«

»Moje gorje me bo umorilo.«

»Daj, prijatelj,« povzame grof z nič manjšo otožnostjo v glasu kakor Morrel, »poslušaj me! Nekega dne sem tudi jaz v navalu obupa, prav takega kakor je danes tvoj, iskal smrti, in v prav takšnem razpoloženju se je nekega dne hotel ubiti tvoj oče. Če bi bil tvojemu očetu v trenutku, ko si je naravnaval morilno cev proti čelu, če bi bil meni tedaj, ko sem tri dni odklanjal jetniški kruh, kdo rekel: ‚Živita! Prišel bo dan, ko bosta srečna in bosta blagoslavljala življenje!' bi bila sprejela ta glas s smehljajem dvoma in nejevere. In vendar, kolikokrat je tvoj oče blagoslavljal življenje, kolikokrat sem celo jaz ...«

»Oh,« prekine Morrel grofa, »vi ste izgubili samo prostost, moj oče samo denar; jaz sem pa izgubil Valentino.«

»Poglej me, Morrel, v mojih očeh ne vidiš solzâ in v mojih žilah ne polje vročica. In vendar te gledam, kako trpiš, Maksimilijan, ti, ki te ljubim, kakor bi ljubil svojega sina. Ali ti to ne pove, Morrel, da je gorje kakor življenje in da se za njim zmerom skriva nekaj neznanega? Če te prosim, če ti zapovem, da živiš, storim to s prepričanjem, da mi boš nekoč hvaležen, ker sem te ohranil pri življenju.«

»O, Bog!« vzklikne mladi mož, »kakšne besede mi govorite, grof? Pazite! Gotovo niste nikoli ljubili?«

»Otrok!«

»S tolikšno ljubeznijo kakor jaz, sem hotel reči. Glejte, odkar sem dozorel v moža, sem vojak; učakal sem devet in dvajset let, ne da bi ljubil, zakaj nobeno čuvstvo, ki sem jih dotlej spoznal, ni bilo vredno imena ljubezni. Z devet in dvajsetim letom sem srečal Valentino; ljubim jo torej že dve leti in ves ta čas sem v njenem srcu bral vse čednosti nepokvarjenega dekleta kakor v odprti knjigi. Valentina mi je bila neskončna, dotlej neznana sreča, prevelika, prepopolna za ta svet, ko mi že ni bila usojena na zemlji. Brez nje, gospod grof, je zame ves svet eno samo neizmerno gorje in obup.«

»Rekel sem vam: upajte, Morrel!« ponovi grof.

»Pazite, grof, hočete mi vsadit novih nad. Pazite, da ne izgubim razuma, zakaj vaše besede mi vlivajo blazni up, da bi mogel še kdaj videti svojo Valentino!«

Grof se nasmehne.

»Prijatelj in oče moj!« krikne Morrel ves iz sebe od neznane groze. »Pazite, v tretje vas opozorim! Pretehtajte svoje besede, zakaj v moje oči se vrača življenje, moje srce spet utripa; pazite, drugače bom res še veroval v nadnaravne reči. Ubogal bi vas, če bi mi rekli, da naj dvignem kamen z groba, v katerem počiva Jairova hči; hodil bi po valovih, če bi mi dali znamenje, da naj to storim.«

Dobra roba se hvali sama,

zato Dr. OETKER-ju ni potrebna reklama

»Upaj, prijatelj!« ponovi grof.

»Oh,« zaječi Morrel in pade mahoma z višav pravkaršnje čudežne vere v brezdno obupa, »samo igrate se z menoj. Tako mi govorite kakor dobra, ali bolje, sebična mati, ki s sladkimi besedami uteši svojemu otroku bolečino, ker ne more poslušati njegovega vpitja. Ne, prijatelj, nisem prav imel, ko sem rekel, da pazite; ne. Ničesar se ne bojte, zakaj skril bom svoje gorje tako globoko v prsi, da vam ne bo treba imeti niti sočutja z menoj. Zbogom, prijatelj, zdravstvujte!«

»Narobe, Maksimilijan; od te ure boš živel pri meni in z menoj, nikoli več me ne boš zapustil in že drugi teden bova obrnila francoski deželi hrbet.«

»In še zmerom mi rečete, da naj upam?«

»Rečem ti, upaj, ker poznam sredstvo, ki te bo ozdravilo.«

»Grof, vaše besede me navdajajo še z večjo žalostjo, ker vidim, da gledate v moji žalosti vsakdanji dogodek in jo hočete ozdraviti z vsakdanjim sredstvom, to je s potovanjem.«

»Kaj naj ti rečem?« odvrne Monte-Cristo. »Imej zaupanje v moje obljube. Poskusi vsaj!«

»Ne, gospod grof, samo smrtni boj mi hočete podaljšati.«

»O, slabotno srce — tak nimaš toliko moči, da bi prestalo vsaj nekaj dni z vero v prijateljevo besedo? Ali veš, česa je zmožen grof Monte-Cristo? Ne veš, da ima dovolj vere v Boga, da bo terjal čudeže od njega, ki je rekel, da more človek z vero gore prestavljati? Nu, tega čudeža čakam, ali pa . . .«

»Ali pa?« zajeclja Morrel.

»Ali se me pa varuj: proglasil te bom za nehvaležneža.«

»Imejte usmiljenje z menoj, grof!«

»Tolikšno je moje usmiljenje, Maksimilijan, in zdaj me dobro poslušaj, tolikšno je, da te bom, če te ne ozdravim v enem mesecu, na dan in uro natanko sam postavil pred nabito pištolo ali ti bom pa dal strupa, takšnega, da bo še hitreje učinkoval od pijače, ki so jo dali Valentini.«

»Pri svoji časti mi obljubite? Torej mi ne boste branili, da bom razpolagal s svojim življenjem, če ob mesecu osorej ne bom zdrav? In me ne boste imenovali nehvaležneža?«

»Ob mesecu, Maksimilijan, boš našel na mizi, za katero bova oba sedela, orožje, kakršnega si boš želel, in če boš še takrat teh misli, sladko smrt brez bolečin. Zato mi pa moraš obljubiti, da boš dotorej živel in upal.«

»O, prisežem vam!« vzklikne Morrel.

Monte-Cristo privije mladega moža na srce in ga dolgo ne izpusti.

»In zdaj, sin moj,« reče potem, »od tega trenutka dalje boš stanoval pri meni. Dal ti bom Haydéejine sobe in namestu hčerke bom imel sina.«

»Haydéejine sobe? Kaj se je pa s Haydéejo zgodilo?«

»Snoči je odpotovala.«

»Za zmerom?«

»Ne, šla je naprej, da me počaka . . . Ti se pa le pripravi, da prideš k meni na Elizejske poljane. Tako, zdaj bi rad neopaženo odšel.«

Morrel pobesi glavo, pokorno kakor otrok.

IX

Delitev

V hiši v ulici Saint-Germain-des-Prés, ki jo je Albert Morcerf najel za svojo mater in zase, je bilo prvo nadstropje oddano neki zelo skrivnostni osebi.

Bil je to mož, ki mu še vratar nikoli ni videl v obraz; zakaj zmerom je skrival svojo brado v visok ovratnik. Prihajal je skoraj vsak dan okoli štirih, ostal pa ni skoraj nikoli čez noč.

Kakih dvajset minut po njegovem prihodu se je vselej ustavila pred hišo kočija. Iz nje je stopila črno oblečena gospa z gosto tenčico na obrazu in hitro odšla po stopnicah. V prvem nadstropju je na poseben način potrkala po vratih; vrata so se odprla in koj nato spet zaprla.

Pri odhajanju ista skrivnostnost. Neznanka je vselej prva šla z doma, globoko zastrta, in stopila v kočijo, ki jo je čakala zdaj na tem vogalu, zdaj na onem. Dvajset minut nato je odšel tudi moški.

Tisti dan po obisku grofa Monte-Crista pri Danglarsu in po pogrebu Valentine je prišel skrivnostni gost že okoli desetih dopoldne. Kmalu nato se je pred hišo ustavila kočija in iz nje je stopila zastrta neznanka in odhitela po stopnicah navzgor. Vrata so se odprla in zaprla. A še preden so bila čisto zaprta, je dama vzkliknila:

»O, Lucien!«

In tako je vratar, ki je prestregel ta vzklik, izvedel, da je neznanca Lucien ime.

»Nu, kaj je, draga prijateljica?« vpraša Lucien. »Brž, govorite!«

»Ljubi prijatelj, ali se lahko zanesem na vas?«

»Gotovo, sami veste. A kaj se je vendar zgodilo? Davišnje pismo me je kar vznemirilo. Taka hlastnost, taka živčna pisava! Potolažite me, brž, ali me pa docela prestrašite!«

»Velik dogodek, Lucien!« reče slavnostno dama in vprašujoče pogleda Luciena. »Pomoči je gospod Danglars odpotoval.«

»Gospod Danglars odpotoval? Kam?«

»Tega sama ne vem.«

»Kaj? Ne veste? Torej odpotoval, da se nič več ne vrne?«

»Bržčas. Ob desetih se je ustavil pri Charentonskih vratih; tam je rekel vozniku, da je namenjen v Fontainebleau.«

»Nu, in?«

»Le počasi, prijatelj. Pustil mi je pismo. Náte, berite!«

In baronica vzame pismo iz žepa in ga poda Debrayu.

Mladi mož se nekam obotavlja, potem ga pa le vzame v roko.

Obrtniško razstavo

bi lahko imenovali del velesejma, če bi združili vse obrtnike — razstavljalce, ki so sicer nameščeni radi boljšega pregleda po strokah in blagovnih skupinah v raznih paviljonih. Poleg pregleda naše industrijske produkcije nudi ljubljanski velesejem čim popolnejšo sliko obrtniške delavnosti v naši banovini, seveda onih obrtniških panog, ki izdelujejo blago, zmožno za kupčevanje na velesejmu ali razstavi. Letošnji velesejem od 1. do 11. junija bo posebno bogato založen z obrtniškimi izdelki. — Saj bo zastopanih samo pohištvenih mizarjev 32, nadalje tapetniki, žimarji in ščetarji, pečarji, kovinarji, kolarji, pletarji, krznarji, čevljarji, mesarji in prekajevalci itd. — Zlasti številno je zastopana naša obrt oblačilne stroke na modnih revijah, ki bodo vsak dan na velesejmu v paviljonu »K« (prijavljenih je preko 70 obrtnic in obrtnikov). Prezreti tudi ne gre hvalevrednega podpiranja naše male obrti, ki se bori s vsakojakimi težavami, po Uradu za pospeševanje obrti banske uprave. V skupnem oddelku razstavi približno 40 obrtnikov. Če seštejemo vse te številke, ni ljubljanski velesejem samo industrijska, marveč tudi velepomembna obrtniška razstava.

HUMOR

Vljudno

Ni res, da vljudnost ne bi mogla iti vštric z odločnostjo.

Med vojno sem bil v družbi več tovarišev v Bukovini za poročevalca. Tamkajšnji general in njegov štabni šef sta nas zelo ljubeznivo sprejela. Razkazala sta nam postojanke, popisala taktični položaj in govorila o svojih namerah. Sreč nam je kar poskakovalo: tako imenitnih poročil naši listi še niso prinesli, kakor bodo ta!

Toda nenadoma so nas prevzeli dvomi in čudne slutnje: kdo bo pa naša poročila cenzuriral? Štabni šef? Ali pa vrhovno poveljstvo v Těšinu? Stvar ni kar si bodi; zato so mi tovariši rekli, naj se obrnem do štabnega šefa in ga vprašam, kako in kaj.

Štabni šef, polkovnik v. Soos, me je smehljaje se poslušal, nato je pa dejal:

»Rade volje vam dovolim, da storite tako ali tako. Samo to moram povedati, da bom tiste gospode poročevalce, ki mi svojih poročil ne bi izročili v pregled, dal obesiti.« **Roda Roda.**

Snubec

Gospod Mrna pride v slavnostni črni obleki, z velikim šopkom v roki v hišo svoje oboževanke. Tam pa dobi samo njenega malega bratca.

»Kje je pa tvoja sestra, Boris?« vpraša.

»Zgoraj v moji sobi,« odgovori zelo skrivnostno mali mož. »Pred zrcalom stoji, usta šobi in venomer govori: ‚Ah, gospod Mrna, vaše vprašanje mi je prišlo tako nepričakovano!'«

Naglo napredovanje

Pri neki jutranji paradi blizu Louvra v Parizu se je Napoleonu splašil konj. Vzpel se je na zadnje noge in cesarju je padel trirogljati klobuk v prah. A že je priskočil neki mlad častnik, klobuk pobral in ga dal cesarju.

»Hvala, gospod stotnik,« reče Napoleon.

»Pri katerem polku?« vpraša mladi častnik.

Cesar se zdrzne, si pozorneje ogleda mladega moža in šele zdaj vidi, da je samo poročnik.

»Imenitno,« se zasmeje nato. »Prav, pa naj bo pri gardi!«

In res je nekaj dni nato dobil mladi častnik stotniški patent. Zanj se je imel zahvaliti svoji prisebnosti. Zakaj Napoleon ni zlepa česa tako cenil kakor umno izrabo trenutnega položaja.

Lilaste pičice

»Daj, Rudi,« se obrne grof Bobby do svojega prijatelja, »ti si človek, ki se spoznaš v teh rečeh. Rad bi poslal hčerki bankirja Salomona šopek cvetlic. Kakšen trak naj ji izberem za šopek?«

»Hm, stvar ni tako enostavna,« odgovori Rudi. »Ko pa dame ne poznam! Če gre za mlado, še nedotaknjeno dekle, boš vzel bel trak, če gre za damo, ki ima že kaj preteklosti, boš pa kupil lilasto pentljo.«

»Jaz gospodično poznam,« se takrat oglasi neki gospod, ki je sedel za isto mizo. »Če hočete mene poslušati, vzemite bel trak — z lilastimi pičicami!«

Ameriški humor

Dva sošolca se pogovarjata o predsedniku Rooseveltu.

»Moj oče pravi, da je dosti dobrega storil,« reče prvi.

»Ne vem,« zmaje drugi z glavo. »Šol še ni zaprl.«

*

»Mama, ali smem malo ven plavati?«

»Kaj ti ne pride na um! Voda je pregloboka!«

»Zakaj je pa oče lahko tako daleč plaval, mama?«

»To je pa druga, otrok: oče je zavarovan!«

*

»Mama,« se joče sinček, »zakaj moram vse noči spati v klavirju?«

»Nikar se ne jokaj, srček! Le še štirinajst dni potrpi, potem boš dosegel nov rekord in tvoja slika bo prišla v vse časopise!«

Slavnostni govor

Že dolgo je tega — pripoveduje Roda Roda — še v pokojni Avstriji je bilo, ko je slavil Franc Smolka, predsednik dunajskega parlamenta, dvojen jubilej: 70letnico starosti in desetletnico predsedniko vanja v parlamentu.

Proslava se je vršila v velikem slogu, lahko si mislite. Govornik večera je bil poljski rojak minister Dzieduszycki.

In minister je govoril nekako takole:

»Če majhen otrok leži v zibelki in sojenice so sklenile, da naj postane iz otroka pomemben človek: tedaj pride prijazna vila in otroka poljubi. Našega Ochorowicza je dobra, ljuba vila poljubila na čelo — in je postal velik mislec in učenjak. Našega Njejskega je poljubila na ustih — in mož je pel sladke pesmi. Matejko je dobil poljub na roko — in iz njega je nastal hudo znamenit slikar. In potem je ležal v zibeli junak nocojšnjega praznika, Frančišek Smolka. Ljuba naša vila je prišla, da ga poljubi — mali Frančišek je pa ležal na trebuhu. In tako je naš Smolka postal dolgoletni predsednik avstrijskega parlamenta.«

Prerokba

Vedeževalka: »Na žalost vam moram prerokovati, da boste do 50. leta trpeli veliko pomanjkanje denarja.«

Mlada dama: »In potem?«

Vedeževalka: »Potem se boste temu že privadili . . .«

BRONIKA TEDNA

Pilsudski umrl. 12. maja ponoči je umrl v Varšavi maršal Jožef Pilsudski. Pokojnik je bil med tistimi velikimi Poljaki, ki imajo največ zaslug za vstajenje poljske države. Umrl je star 68 let; umoril ga je rak na želodcu in jetrih.

Planine terjajo. Prejšnjo nedeljo se je na Turncu na Šmarni gori ubil akademik Svetozar Likar. To je v osmih dneh že druga smrtna nesreča na tem kraju.

Francozi, Poljaki in Rusi. Fraacoski zunanji minister Laval je odpotoval čez Varšavo v Moskvo. Namen njegovega potovanja je ustvariti zvezo med Francozi, Poljaki in Rusi za utrditev miru na vzhodu. Pišejo, da ima uspeh.

Hiša v dveh urah. Na Švedskem zadnje čase zelo kupujejo že gotove hiše, ki jih dobavljajo trgovci na posamezne dele, potem jih pa na parceli zlože v celoto... v 2 urah. Vsak sestavni del teh hiš je vdelan v kovinast okvir, da se ne skrivi. Zidovi so narejeni iz več plasti: asfalt je prva plast, druga klobučevina, tretja pa stisnjena slama.

Poročila sta se v frančiškanski baziliki v **Mariboru** gdč. Vera Pertotova, uradnica mestnega gradbenega urada, in g. Jožef Planinšec, diplomirani tehnik mestnih podjetij. — Iskreno čestitamo!

Promoviral je za doktorja vsega zdravilstva na univerzi v **Innsbrucku** g. Marijan Pogačnik, sin rajnega dr. Lovra Pogačnika. — Profesorski izpit je napravila v Ljubljani z odličnim uspehom gdč. Adela Žgurova, suplentka na II. drž. realni gimnaziji v Ljubljani. — Čestitamo!

Novi grobovi

Umrli so v Ljubljani: ga. Jerica Oblakova, mati znanega ljubljanskega odvetnika g. dr. I. C. Oblaka; g. Josip Krašovec; ga. Marija Pavlinova, roj. Matev; ga. Marija Peruzzijeva, roj. Král. — **Na Blejski Dobravi:** ga. Marija Ranzingerjeva. — **V Dolenjem Logatcu:** ga. Neža Jerinova, stara 86 let. — **V Kaplji:** ga. Antonija Apatova, veleposestnica, stara 81 let. — Pokojnim večni mir, žalujočim naše sožalje!

MALI OGLASI

Mali oglasi v »Družinskem tednikuc stanejo po Din 1·— beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 1·50. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znamkah. Denar za male oglase je treba poslati vnaprej, lahko tudi v znamkah.

ŽENSKO KOLO, dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na »Družinski tednik« pod šifro »Žensko kolo«.

NEPOTREBNIH DLAČIC na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo **Erbol-praška.** — To sredstvo takoj odstrani dlačice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15·—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo **Voda iz kopriv.** Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30·—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

TVRDKA A. & E. SKABERNE, Ljubljana, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet **hranilne knjižice** prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice.

POVERJENIKE SPREJMEMO v vseh krajih Dravske banovine, pa tudi drugod, kjer je večja slovenska kolonija. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Lep postranski zaslužek«.

DOPISOVATI ŽELIM z značajnim gospodom srednjih let. Obrtniki imajo prednost. Dopise prosim na upravo »Družinskega tednika« pod »Obrtnik«.

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

PRVOVRSTNI PREMOG poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom **Vrhunc Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva cesta 25.**

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z **Oro barvo za lase,** ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zajamčena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30·—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

POSREDUJEM DENAR na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov **Rudolf Zore,** Ljubljana, Gledališka ulica 12, telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din v znamkah.

LEPE DEKLIŠKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem **Eau-de-Lahore.** — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40·—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

OTROŠKI VOZIČKI, posteljice, mizice, ograjice, triciklje itd. solidno izdelano in poceni pri

S. Rebolj & drug,

Ljubljana, Gosposvetska 13, Kolizej.

Din 1000·- plačam

ako Vam »Radio Balzam« ne odstrani kurjih očes, bradavic, trde kože, bul itd.

Blagovolite nemudoma poslati Vaše tako uspešno mazilo proti kurjim očesom. Naš stari sosed si je odpravil 10 zastarelih. — Z odličnim spoštovanjem

Šolske sestre, Gospodinjska šola, **Mladika, Ptuj.**

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzam«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10·— (predplačilo). Na povzetje Din 18·—, dva Din 28·—, tri Din 38·—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

Dlake, cenjene dame!

na licu itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venera« eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih dlak.

Naročite še danes lepo dišeči »Venera« eliksir, ne bo Vam žal. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 steklenica za Din 10·— (predplačilo), na povzetje 18·—, dve Din 28·—, tri Din 38·—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

Za poletje

1935

PLATNO
PLATNO
PLATNO
PLATNO
PLATNO
PLATNO

V KRASNI IZBERI!

A. & E. SKABERNÈ
LJUBLJANA, MESTNI TRG 10

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

JUGOČESKA
JUGOSLOVENSKO-ČEŠKA tekstilna industrija
KRANJ

IZDELUJE:

barvano in tiskano blago iz bombaža in umetne svile.

Zahtevajte samo izdelke te tovarne!

Izdaja za konsorcij »Družinskega tednika« K. Bratuša, novinar; urejuje in odgovarja Hugo Kern, novinar; tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani: za tiskarno odgovarja O. Mihalek, vsi v Ljubljani.